

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

**ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ЙМОВІРНОСТІ
БАНКРУТСТВА КОРПОРАЦІЇ**

Студента (ки) 2-го курсу заочної форми
навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»
освітньо-наукової програми
«Корпоративні фінанси»
Новіцької Алли Валентинівни

Науковий керівник:
кандидат економічних наук, доцент
Дрозд Наталія Володимирівна

Засвідчую, що в цій дипломній роботі немає
запозичень із праць інших авторів без
відповідних посилань

Студент(ка) _____

Робота допущена до захисту в Екзаменаційній комісії рішенням кафедри
фінансів від «11 » травня 2022 р., протокол № 12.

Завідувач кафедри фінансів,
доктор економічних наук, професор
Лютій Ігор Олексійович

_____

Київ – 2022 р

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОРПОРАЦІЇ	6
1.1.Сутність фінансового стану корпорації та завдання його аналізу.....	6
1.2. Методики комплексного аналізу фінансового стану корпорації.....	13
1.3. Підходи до оцінки ймовірності банкрутства корпорації.....	18
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА КОРПОРАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ІНТЕК»)	22
1.1.Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Інтек»	22
2.2.Аналіз фінансового стану ТОВ «Інтек»	25
2.3.Аналіз ймовірності настання банкрутства ТОВ «Інтек».....	49
РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОРПОРАЦІЇ ТОВ «ІНТЕК»	55
3.1. Ризики та проблеми фінансової діяльності компанії	55
3.2. Рекомендації щодо зміцнення фінансового стану компанії.....	59
ВИСНОВКИ	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	70
ДОДАТКИ	76

ВСТУП

Актуальність теми. Успішність господарської діяльності в умовах ринкової економіки значною мірою залежить від комплексного управління підприємством, що зумовлює підвищення ролі системності в процесі аналізу його фінансової стійкості. Особливо це актуалізується при оцінці ймовірності банкрутства суб'єкта господарювання. У цьому контексті важливим виступає питання вибору найбільш оптимального підходу для здійснення такої оцінки.

Збільшення впливу зовнішньоекономічних, політичних та епідеміологічних ризиків, що викликані повномасштабною війною Росії в Україні, поширенням нових форм вірусу COVID-19, підвищують актуальність вирішення питання щодо визначення та оцінки ймовірності банкрутства підприємств України.

Незважаючи на те, що оцінка фінансового стану підприємства зазвичай є традиційним об'єктом вивчення для економістів, питання оцінки ймовірності банкрутства зазвичай залишається поза межами уваги. Більшість науковців співвідносять визначення фінансового стану та ймовірності банкрутства як тотожні методи оцінки поточного стану справ підприємства, що уповільнює розвиток підходів, інструментів та методів оцінки.

Дослідженням теми оцінки ймовірності банкрутства та аналізу фінансового стану підприємства займалися такі іноземні вчені як: Е. Альтман, М. Спрінггейт, В. Бівер, П. Вайбель, Д. Чессер, І. Бланк та інші. Серед українських науковців необхідно виділити роботи наступних авторів: О. Терещенко, Н. Власюк, Є. Носова, А. Матвійчук, А. Поддєрьогін, О. Барановська, С. Черкасова, О. Савчук, В. Вітлінський та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою магістерської роботи є дослідження теоретико-методологічних основ оцінки фінансового стану корпорації та ймовірності банкрутства, пошуки резервів зміцнення фінансового становища та надання висновків та рекомендацій задля основи стабільної роботи корпоративного підприємства ТОВ «Інтекс».

Відповідно до мети були виокремлені наступні завдання:

- висвітлення поняття корпорації;
- розгляд теоретичних аспектів терміну «фінансовий аналіз», його цілі та завдання;
- дослідження основних підходів щодо оцінки фінансового стану та ймовірності банкрутства корпорації;
- висвітлити необхідність використання декількох методів при визначенні фінансового стану підприємства;
- аналіз підприємства за обраними методами оцінки;
- надати рекомендації та розробити заходи щодо поліпшення фінансового стану ТОВ «Інтек».

Об'єкт дослідження – процес діагностики фінансового стану та ймовірності банкрутства корпорації.

Предмет дослідження – моделі, методи та інструментарій діагностики фінансово-господарського стану ТОВ «Інтек» та його основні фінансово-економічні показники.

Методи дослідження. У дипломній роботі застосовано такі методи: методи теоретичного узагальнення і порівняння при дослідженні економічної сутності терміну “фінансовий аналіз”; метод дедукції – при постановці проблеми дослідження, його актуальності; емпіричний метод – при зборі статистичного матеріалу, його систематизації та узагальнення; комплексний метод – при виборі системи показників для оцінки фінансового стану та ймовірності банкрутства підприємства; метод аналогії – при визначенні основних переваг методів оцінки ймовірності банкрутства; графічний – при відображенні результатів дослідження у вигляді схем, таблиць та графіків.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів полягає у дослідженні та економічному обґрунтуванні оцінки ймовірності банкрутства крпоративного підприємства на основі аналізу його фінансового стану.

Інформаційна база дослідження відображає праці вітчизняних та зарубіжних науковців і практиків, статистичні дані офіційних джерел, фінансові звіти ТОВ «Інтек».

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків. Текст викладено на 92 сторінках і включає 33 таблиці та 11 рисунків. При написанні магістерської роботи було використано 51 джерело.

Перший розділ присвячено дослідженню теоретичного підґрунтя фінансового аналізу корпоративного підприємства. Досліджено основні методи та підходи до оцінки ймовірності банкрутства підприємства. Другий розділ спрямовано на дослідження фінансового стану та ймовірності банкрутства з використанням інтегральних методик на прикладі ТОВ «Інтек». У третьому розділі розглядаються основні ризики та проблеми обраного підприємства та на основі проведеного аналізу запропоновано шляхи поліпшення фінансового стану корпоративного підприємства.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОРПОРАЦІЇ

1.1. Сутність фінансового стану корпорації та завдання його аналізу

Необхідність проведення фінансового аналізу для визначення фінансового стану підприємства зумовлена неможливістю стабільного функціонування без даного етапу, оскільки на основі отриманих результатів керівництво компанії може прогнозувати можливість діяльності організації в майбутньому. Наразі гострим постає питання визначення фінансового стану підприємств внаслідок впливу зовнішньоекономічних, політичних та епідеміологічних ризиків. Початок Росією повномасштабної війни в Україні призвело до необхідності юридичних та фізичних осіб дислокувати свої виробничі потужності або ж частково вивозити активи на підконтрольні території. Поява COVID-19 змусила підприємства адаптуватися до умов роботи у стані епідемії та адаптувати під дану ситуацію свої виробничі процеси. Дані події призвели до необхідності постійного моніторингу фінансового стану підприємств.

Оскільки дане дослідження спрямоване на аналіз фінансового стану та ймовірності банкрутства корпоративного підприємства, необхідним постає завдання у визначенні місця та основних характеристик даного виду підприємств.

Господарський Кодекс України визначає, що «корпоративне підприємство утворюється, як правило, двома або більше засновниками за їх спільним рішенням (договором), діє на основі об'єднання майна та/або підприємницької чи трудової діяльності засновників (учасників), їх спільного управління справами, на основі корпоративних прав, у тому числі через органи, що ними

створюються, участі засновників (учасників) у розподілі доходів та ризиків підприємства» [7].

Для визначення місця корпоративного підприємства посеред інших юридичних осіб слід звернутись також до Цивільного Кодексу України. Відповідно до 81-ї статті зазначено, що «юридичні особи, залежно від порядку їх створення, поділяються на юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права» [42]. «Юридична особа приватного права створюється на підставі установчих документів. Юридична особа публічного права створюється розпорядчим актом Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування» [42].

Аналізуючи визначення корпоративного підприємства у Господарському Кодексі України, можемо стверджувати, що відповідно до положень Цивільного Кодексу України корпоративне підприємство неможливо віднести тільки до юридичної особи приватного права або ж тільки до юридичної особи публічного права, оскільки Господарський Кодекс України не обмежує сферу у якій буде засновано корпоративне підприємство. Тому, на думку автора, доцільним було б стверджувати, що корпоративне підприємство може бути створене як у формі приватної організації, так й у формі публічної організації.

Розглядаючи положення Господарського Кодексу України щодо способу утворення та формування статутного капіталу в Україні основною відмінністю унітарного та корпоративного підприємства є кількість учасників задіяна в управлінні статутним капіталом організації. Для унітарного підприємства доступним є лише одноосібне володіння, а для корпоративного підприємства кількість учасників не обмежена, проте не має бути меншим ніж 2 [7].

У положеннях Цивільного Кодексу України стверджується, що «юридичні особи можуть створюватися у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом» [42]. Для визначення організаційно-правової форми, до якої слід відносити корпоративні підприємства необхідно надати визначення товариствам та установам. Відповідно до Цивільного Кодексу України «товариством є організація, створена шляхом об'єднання осіб (учасників), які

мають право участі у цьому товаристві. Товариство може бути створено однією особою, якщо інше не встановлено законом. Установою є організація, створена однією або кількома особами (засновниками), які не беруть участі в управлінні нею, шляхом об'єднання (виділення) їхнього майна для досягнення мети, визначеної засновниками, за рахунок цього майна» [42].

Отже, проаналізувавши дефініції понять товариства та установи можемо стверджувати, що корпоративне підприємство слід відносити до товариств, оскільки його засновники приймають участь в управлінні підприємством.

Оскільки «метою діяльності корпоративного підприємства, зазвичай, є отримання прибутку»[40, с. 263], то відповідно до Цивільного Кодексу України його слід відносити до підприємницького товариства. Аналізуючи Господарський Кодекс України відповідно до форм власності, корпоративне підприємство можна відносити до приватного підприємства, що діє на основі приватної власності громадян чи суб'єкта господарювання (юридичної особи), але за умови, що у такого підприємства буде два чи більше засновника, або до підприємства колективної власності [7].

Згідно з думкою О. Шевчук та С. Бобер при дотриманні наступних ознак можна стверджувати, що підприємство слід відносити до корпоративного:

- корпоративні права належать лише особам, частка яких визначається у статутному капіталі юридичної особи;
- корпоративні права виникають лише щодо підприємницької юридичної особи (корпоративного товариства);
- корпоративні права мають складну структуру: включають у себе права немайнового та майнового характеру;
- здійснення корпоративних прав пов'язане із майновою участю у статутному капіталі підприємницької юридичної особи;
- корпоративні права можуть бути передбачені законом і локальними правовими актами підприємницької юридичної особи (корпоративного товариства) [45, ст. 188].

Отже, враховуючи вищезазначене можна стверджувати, що корпоративне підприємство – це підприємство, що провадить комерційну діяльність, суб'єктний склад якого налічує дві чи більше особи, а власники статутного капіталу провадять свою діяльність відповідно та в межах своїх часток у ньому й отримують прибуток від такої діяльності.

Фінансовий стан – це спроможність організації забезпечувати свою діяльність. Його основні характеристики це достатність фінансових ресурсів, що покривають витрати для уможливлення нормального функціонування організації, доцільне розміщення фінансових активів з подальшим їх ефективним використанням, налагоджені стабільні фінансові взаємовідносини із зовнішніми юридичними та фізичними особами, кредитоспроможність, платоспроможність, а також фінансова стійкість організації.

Організація може перебувати у стійкому, нестійкому або ж кризовому фінансовому стані. Спроможність організації до проведення своєчасних платежів, фінансування власної діяльності на розширеній основі вказує на стійкий фінансовий стан.

Слід розрізняти поняття «фінансовий аналіз» і «аналіз фінансового стану». Фінансовий аналіз більш широке поняття, оскільки воно включає нарівні з аналізом фінансового стану ще і аналіз формування і розподілу прибутку, окремі елементи аналізу собівартості продукції, аналіз грошових потоків тощо.

Як у міжнародній, так і у вітчизняній практиці для аналізу фінансового стану застосовується система абсолютних і відносних показників (абсолютне і відносне відхилення), а також пов'язаних з ними низки фінансових коефіцієнтів, які відображають цілі та інтереси різних користувачів: управлінський персонал підприємства (внутрішній аналіз) та інтереси зовнішніх користувачів — податківців, банки, інвестори, постачальники, аудитори тощо (зовнішній аналіз) [8].

Огляд наукових публікацій показує, що єдиної думки серед науковців щодо визначення поняття «фінансовий аналіз» не існує (табл. 1.1). Проте в законодавчих документах визначення фінансового аналізу діяльності

підприємства є закріпленим. Узагальнивши опрацьовані джерела можна стверджувати, що фінансовий аналіз - це комплекс дій, що пов'язаний з оцінкою та прогнозуванням фінансового стану підприємства на основі його фінансової звітності, результати якого в подальшому використовуються для прийняття управлінських рішень.

Таблиця 1.1

Підходи до теоретико-методологічного визначення фінансового аналізу науковцями

Автор	Поняття	Визначення
Ю. М. Тютюнник, Л. О. Дорогань-Писаренко, С. В. Тютюнник [39]	Фінансовий аналіз	<ul style="list-style-type: none"> це функція управління, завдяки якій оцінюється конкурентоспроможність суб'єктів господарювання (підприємств, організацій, банківських установ, страхових компаній та інших юридичних осіб); це інформаційна система, що виконує функції накопичення, опрацювання, трансформації та використання інформації фінансового характеру з метою забезпечення життєдіяльності суб'єкта господарювання в умовах ринкової конкуренції; це метод дослідження, а саме оцінювання і прогнозування фінансового стану, виявлення можливостей підвищення ефективності функціонування підприємства за допомогою раціональної фінансової політики.
Безбородова Т. В. [2]	Фінансовий аналіз	Фінансовий аналіз передбачає дослідження важливих аспектів грошового обороту та прийняття заходів із закріплення фінансово-економічного стану господарюючого суб'єкта.
Наказ Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України «Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації» [31]	Фінансовий аналіз діяльності підприємства	Комплексне вивчення фінансового стану підприємства з метою оцінки досягнутих фінансових результатів, що проводиться за допомогою методів фінансового аналізу за даними фінансової звітності підприємства.

Продовження таблиці 1.1

Автор	Поняття	Визначення
Коломієць Н.О, Павліченко В.М., Коломієць О.П. [14]	Фінансовий аналіз	Фінансовий аналіз - це засіб оцінки і прогнозування фінансового стану підприємства на основі його бухгалтерської звітності.

Джерело: складено автором на основі [39, 2, 14, 31].

Оскільки фінансовий аналіз – це комплекс дій, що пов’язаний з оцінкою та прогнозуванням, то необхідно виділити завдання, що виконуються при його проведенні.

За допомогою фінансового аналізу можливо досягти рішення таких поставлених завдань як:

- аналіз фінансового стану підприємства за поточних умов ринку;
- аналіз та оцінка модифікації фінансового стану підприємства, враховуючи його просторово-часове положення;
- окреслення основних факторів впливу на модифікацію фінансового стану підприємства та їх подальший аналіз;
- прогнозування майбутніх модифікацій фінансового стану підприємства

Тобто основним завданням аналізу фінансового стану підприємства є систематичність та комплексність щодо розгляду його виробничої та фінансової діяльності з метою надання об’єктивної оцінки досягнутих результатів та визначення наступних кроків щодо підвищення ефективності його діяльності.

Предметом фінансового аналізу є відносини між окремими підрозділами організації у сфері управління фінансами, а також фінансові відносини організації з зовнішніми контрагентами.

Об’єктом фінансового аналізу є фінансово-господарська діяльність організації, зокрема, процеси, пов’язані зі зміною:

- ресурсної бази організації (власного і позикового капіталу);
- активів організації (оборотних і необоротних);
- доходів і витрат організації;
- грошових потоків організації та ін. [22].

Ціллю фінансового аналізу є ґрунтовне визначення фінансового стану організації, оцінка її підприємницької діяльності, окреслення основних (першорядних) ідентифікаторів, що дають чітке бачення щодо коливання прибутків та збитків організації, структурованих змін активів і пасивів, модифікацію дебіторських та кредиторських розрахунків. Саме комплексна оцінка зазначених фінансових ідентифікаторів, що окреслюють здатність підприємства раціонально формувати та використовувати свої фінансові ресурси, характеризує загальний фінансовий стан та підсумкові результати підприємницької діяльності.

Основними функціями фінансового аналізу є:

- об'єктивна оцінка фінансового стану підприємства;
- вияв факторів і причин досягнутого стану;
- підготовка і обґрунтування прийнятих управлінських рішень в області фінансів;
- своєчасне вживання заходів щодо підвищення платоспроможності підприємства;
- забезпечення розробки планів фінансового оздоровлення підприємства;
- виявлення і мобілізація резервів покращення фінансового стану та підвищення ефективності господарської діяльності [46].

Отже, фінансовий аналіз корпоративного підприємства - це метод оцінки фінансового менеджменту підприємства, під час якого отримані дані оцінюються, узагальнюються та порівнюються між собою задля виявлення причин погіршення фінансового стану установи або ж досягнення певних цілей при прийнятті управлінських рішень.

1.2. Методики комплексного аналізу фінансового стану корпорації

Успішність діяльності підприємства в умовах ринкової економіки значною мірою залежить від здійснення комплексного управління підприємством, що проявляється у пошуці та прийнятті найбільш ефективних рішень та їх впровадження у діяльність організації. Необхідність відновлення економіки України під час та після війни Росії в Україні зумовлює підвищення значення системного підходу до аналізу фінансового стану підприємства.

Загалом фінансовий аналіз певної організації здійснюється на основі її фінансової звітності, що є обов'язковою для висвітлення, оскільки являє собою основне джерело інформації про стан фінансових справ. Зазвичай фінансовий аналіз провадять наступним чином:

- здійснюють майнову оцінку підприємства;
- досліджують зміну фінансових результатів;
- здійснюють аналіз ліквідності, платоспроможності, ділової активності та рентабельності.

В свою чергу методики, що можуть бути застосовані до сфер фінансового аналізу зазначеного вище, не мають єдиного підходу. У роботі пропонується висвітлити такі методики у два найбільш узагальнені підходи та розглянути фінансовий аналіз корпоративного підприємства на їх прикладі.

Вирізняють традиційний підхід до фінансового аналізу підприємства та метод розрахунку за емпірично індуктивними системами показників. Традиційний підхід оснований на розрахунку певної вибірки коефіцієнтів та використовує традиційні аналітичні прийоми: порівняльний аналіз, вертикальний та горизонтальний аналіз, аналіз відносних показників, аналіз трендових залежностей.

Таблиця 1.2

Аналітичні показники аналізу фінансового стану підприємства за використанням коефіцієнтного методу

Напрямок	Коефіцієнти
Ліквідність	Коефіцієнт абсолютної ліквідності Коефіцієнт загальної ліквідності Коефіцієнт маневрування чистих оборотних активів
Рентабельність	Коефіцієнт рентабельності активів Коефіцієнт рентабельності реалізації Коефіцієнт власного капіталу
Фінансова стійкість	Коефіцієнт автономії Коефіцієнт фінансового ризику Коефіцієнт концентрації позикового капіталу
Ділова активність	Коефіцієнт оборотності активів Коефіцієнт оборотності власного капіталу Коефіцієнт оборотності основних засобів

Джерело: розроблене автором на основі [24, 33]

За коефіцієнтним методом необхідно систематизувати та розрахувати певну систему коефіцієнтів, що характеризують окрему сферу діяльності організації та є зваженими на внутрішнє та зовнішнє середовище, що впливають на її фінансовий стан. Системи напрямків та приналежних до них коефіцієнтів для аналізу фінансового стану корпоративного підприємства за коефіцієнтним методом наведено у таблиці 1.2.

Метод розрахунку за емпірично-індуктивними системами показників включає в себе:

- розрахунок інтегрального показника фінансового стану, який є виразом певної сукупності показників (індикаторів) фінансового стану, що розраховуються на базі фінансової звітності [22];
- алгоритм збору на оцінки латентних (якісних) характеристик;
- порядок «оцифрування» латентних (прихованих) ознак;
- механізм інтегрування оцифрованих якісних характеристик у кількісні моделі оцінки ймовірності дефолту [25].

Інтегральну оцінку фінансово-майнового стану підприємства слід проводити в два етапи:

- на першому етапі оцінка фінансово-майнового стану підприємства здійснюється за нормованими показниками і відбір підприємств, результати діяльності яких відповідають встановленим нормативним значенням;
- на другому етапі оцінка фінансово-майнового стану підприємства здійснюється за тенденційними показниками і формування їх рейтингу відбувається за інтегральним показником їх діяльності [27].

Розглянемо методику комплексного порівняльного рейтингового оцінювання запропоновану у своєму дослідженні Власюком Н.І. Він виділяє наступні етапи:

- збір та аналіз вихідної інформації;
- визначення переліку показників, що будуть задіяні у оцінюванні;
- стандартизація вихідних даних відповідно до еталонного значення;
- розрахунок інтегрального показника;
- ранжування отриманих даних [6].

Систему показників рейтингової оцінки підприємств зображено у таблиці 1.3. Після розрахунку показників, що належать до певної групи необхідно стандартизувати їх відповідно до еталонного показника за формулою:

$$x_{ij} = a_{ij} / \max (a_{ij}), \quad (1.1)$$

де x_{ij} – стандартні показники j -го підприємства;

a_{ij} – розрахований показник j -го підприємства;

$\max (a_{ij})$ – визначений еталонний показник.

Надалі відбувається розрахунок рейтингової оцінки за формулою:

$$R_j = \sqrt{(1 - x_{1j})^2 + (1 - x_{2j})^2 + \dots + (1 - x_{nj})^2}, \quad (1.2)$$

де R_j – рейтингова оцінка для j -го підприємства;

$x_{1j}, x_{2j}, \dots, x_{nj}$ – стандартизовані показники j -го аналізованого

підприємства.

Після розрахунку кожної рейтингової оцінки відбувається ранжування отриманих даних у порядку за зменшенням рейтингової оцінки [48].

Найсприятливішу ситуацію має таке підприємство, рейтингова оцінка якого є найменшою.

Таблиця 1.3

Система показників рейтингової оцінки підприємства

Групи показників	Назви показників
I група – показники прибутковості (рентабельності) господарської діяльності	Чиста рентабельність активів; Рентабельність власного капіталу; Загальна рентабельність виробничих засобів.
II група – показники для оцінювання ефективності управління	Чистий прибуток на 1 грн. чистого доходу; Прибуток від операційної діяльності на 1 грн чистого доходу; Прибуток до оподаткування на 1 грн. чистого доходу.
III група – показники для оцінювання ділової активності	Фондовіддача; Коефіцієнт оборотності оборотних активів; Коефіцієнт оборотності грошових коштів; Коефіцієнт оборотності власного капіталу.
IV група – показники для оцінювання ліквідності та ринкової стійкості	Коефіцієнт поточної ліквідності; Коефіцієнт абсолютної ліквідності; Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії).

Джерело: розроблено автором на основі [6, 44]

Отже, для порівняння традиційного підходу до визначення фінансового стану корпоративного підприємства та аналізу за емпірично-індуктивними системами показників слід виділити їх недоліки. Такий аналіз продемонстровано на рисунку 1.1.

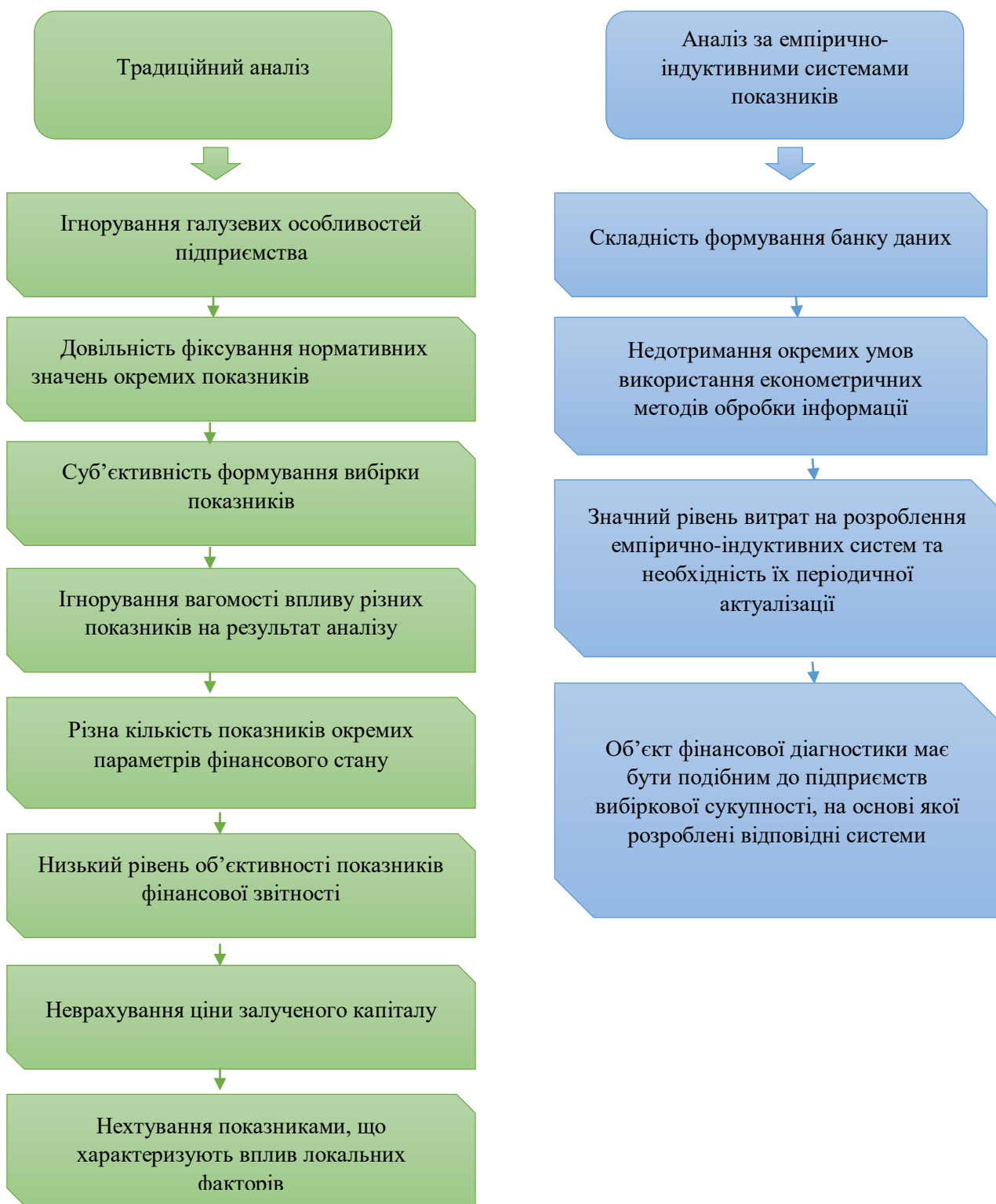

Рис.1.1 – Недоліки традиційного аналізу та аналізу за емпірично-індуктивними системами показників

Джерело: розроблене автором на основі [37]

Після проведеного аналізу можемо стверджувати, що обидва методи хоч і спрямовані на комплексне дослідження підприємства, але кожен має певні недоліки (рис.1.1). Характерною помилкою традиційного аналізу є порівняння

коефіцієнтів із їх нормативним значенням зарубіжних підприємств або ж порівнювання отриманого результату із середнім за галузями, що по суті не є правильним, оскільки кожна галузь має свою специфіку, а нормативні значення зарубіжних підприємств підлаштовані під умови функціонування підприємств певної країни.

1.3. Підходи до оцінки ймовірності банкрутства корпорації

Для дослідження ймовірності виникнення банкрутства на підприємстві необхідно дослідити трактування поняття «банкрутства» науковцями.

За трактуванням Рудика В.І. банкрутство – абсолютна неплатоспроможність боржника, що є наслідком глибокої фінансової кризи, внаслідок якої підприємство не може задовольнити пред'явлені йому кредиторами вимоги [32, ст.128].

Бланк І.О. визначає банкрутство як встановлена в судовому порядку фінансова неспроможність підприємства, тобто нездатність підприємства задовольнити в установлені строки пред'явлені до нього з боку кредиторів вимоги та виконати зобов'язання перед бюджетом [3].

На думку Пластуна О.Л. банкрутство – це підсумковий результат глибокої фінансової кризи, що унеможливорює нормальну діяльність підприємства та робить його неплатоспроможним [28].

У дослідженні Круглянко А.В. банкрутство трактується як неплатоспроможність боржника – підприємства, банку, іншої організації чи окремої особи платити за своїми борговими зобов'язаннями [15].

А. Матвійчук визначає ступінь ризику банкрутства як комплексний показник, що характеризує фінансовий стан і якість управління підприємством, що має свій фінансовий еквівалент, який не вичерпується лише фінансовими наслідками [17].

В Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» банкрутство трактується як – визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність та задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури [11].

Оцінка фінансового стану підприємства може проводитись за однофакторним дискримінантним аналізом або ж багатфакторним [34, 29]. Серед моделей однофакторного дискримінантного аналізу найбільш поширеними є моделі В. Бівера та П. Вайбеля [10] (табл.1.4).

Таблиця 1.4

Моделі однофакторного дискримінантного аналізу ймовірності банкрутства підприємства за В. Бівером та П.Вайбелем

Однофакторний дискримінантний аналіз	
В. Бівер	П. Вайбель
<p>Система показників:</p> <p>1) $\frac{\text{Cash-flow}}{\text{ПК}}$;</p> <p>2) $\frac{\text{ЧП}}{\text{Валюта балансу}}$;</p> <p>3) $\frac{\text{ПК}}{\text{Валюта балансу}}$;</p> <p>4) $\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$;</p> <p>5) $\frac{\text{РК}}{\text{Валюта балансу}}$;</p> <p>6) $\frac{\text{Очікувані грошові надходження-ПЗ}}{\text{Витрати підприємства (без амортизації)}}$.</p>	<p>Система показників:</p> <p>1) $\frac{\text{ПК}}{\text{Валюта балансу}}$;</p> <p>2) $\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$;</p> <p>3) $\frac{\text{Cash-flow}}{\text{Поточні зобов'язання}}$;</p> <p>4) $\frac{\text{Очікувані грошові надходження-ПЗ}}{\text{Витрати підприємства (без амортизації)}}$;</p> <p>5) $\frac{\text{Середній залишок кредиторської заборгованості}}{\text{Вартість закупок}} * 365$;</p> <p>6) $\frac{\text{Залишки виробничих запасів}}{\text{Затрати на сировину}} * 365$.</p>
<p>Суть аналізу: відповідно до розробленої шкали граничних значень обраних показників можливо спрогнозувати рівень банкрутства підприємства (дод.1, табл. 1.6)</p>	<p>Суть аналізу: відповідно до розробленої шкали у вигляді діаграми можливо спрогнозувати настання фінансової неспроможності для підприємства</p>

Джерело: розроблене автором на основі [37, 19, 41]

Серед моделей багатфакторного дискримінантного аналізу найбільш поширеною є модель Е. Альтмана (табл.1.5) [50]. Вона була створена шляхом дослідження 33-ох промислових підприємств у США, що мали обсяг валюти балансу від 1 млн до 25 млн. дол. США. Відповідно до цієї моделі точність

прогнозу банкрутства : за 1 рік до банкрутства – 95%, за 2 роки – 83%; за 3 роки 48% [36, 49].

Таблиця 1.5

**Багатофакторна модель дискримінантного аналізу ймовірності
банкрутства підприємства за Е.Альтманом**

Формула розрахунку: $Z=0,012*X_1+0,014*X_2+0,033*X_3+0,006*X_4+0,999*X_5$	
Система показників: $X_1 = \frac{\text{Робочий капітал}}{\text{Валюта балансу}}$ $X_2 = \frac{\text{НП (НЗ)+Резервний капітал}}{\text{Валюта балансу}}$ $X_3 = \frac{\text{Фінансовий результат до оподаткування+Відсотки за кредит}}{\text{Валюта балансу}}$ $X_4 = \frac{\text{Ринкова вартість підприємства(корпоративних прав)}}{\text{Позичковий капітал}}$ $X_5 = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації продукції}}{\text{Валюта балансу}}$	
Значення «Z»	Ймовірність банкрутства
До 1,8 1,81-2,67 2,67 і більше	Висока Не можна однозначно визначити (потрібно провести додатковий аналіз із залученням інших показників) Низька

Джерело: розроблене автором на основі [26, 16, 48]

Для діагностики ймовірності виникнення банкрутства підприємств України також є поширена багатофакторна модель О. О. Терещенка [5]. Відповідно до цієї моделі ймовірність банкрутства підприємства розраховується за формулою:

$$Z = 1,5*X_1 + 0,08*X_2 + 10*X_3 + 5*X_4 + 0,3*X_5 + 0,1*X_6, \quad (1.3)$$

де X_1 – відношення грошових надходжень до зобов'язань;

X_2 – відношення валюти балансу до зобов'язань;

X_3 – відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів;

X_4 – відношення прибутку до виручки;

X_5 – відношення виробничих запасів до виручки;

X_6 – відношення виручки до основного капіталу.

Розрахований інтегральний показник співвідносять з наступними межами, відповідно до яких й визначається рівень ймовірності банкрутства підприємства:

- $Z > 2$ – ймовірність банкрутства знаходиться на дуже низькому рівні;
- $1 < Z < 2$ – фінансова стійкість підприємства порушена, необхідно вжити заходів до стабілізації фінансової ситуації на підприємстві;
- $0 < Z < 1$ – існує загроза банкрутства [35, ст. 233].

Інтегральний підхід до оцінювання фінансового стану підприємства в Україні вперше був впроваджений та регламентувався «Порядком оцінки фінансового стану бенефіціара та визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій», що був затверджений наказом Міністерства фінансів України від 1 квітня 2003 р. № 247 [12]. Відповідно до нього було розроблено перелік фінансових показників, що використовуються для аналізу фінансового стану підприємства з метою розрахунку інтегрального показника, а також визначені дискримінантні моделі за групами видів економічної діяльності.

Наразі оцінювання фінансового стану підприємства регламентується Постановою Національного банку України «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» згідно з якою розроблено систему коефіцієнтів (дод. 1, табл. 1.7) відповідно до розміру підприємства та галузі його діяльності з уможливленням визначення ймовірності дефолту підприємства (дод. 1, табл. 1.8) [30].

Отже, моделі, що ґрунтуються на розрахунку певного переліку коефіцієнтів та визначенні інтегрального показника є більш точними для визначення фінансового стану підприємства, ніж його коефіцієнтний метод оцінки, оскільки вони розроблені з врахуванням специфіки діяльності кожної організації у певній галузі, а не опираються на середньозважені нормативні значення серед усіх галузей, що є простим підрахунком середнього значення, яка у визначенні фінансового стану може призвести до помилкового трактування отриманих результатів.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА КОРПОРАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ІНТЕК»)

1.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Інтек»

Металургійна галузь економіки є однією із базових галузей економіки України, її розвиток сприяє зростанню більшості галузей промисловості країни. Також дана галузь є одним із важливих джерел валютних надходжень, адже в структурі експорту її частка сягає 30%, а за розміром податкових надходжень є одним із лідерів за рахунок забезпечення робочих місць понад 200 тис. одиниць, що в свою чергу розв'язує проблеми з працевлаштування працездатних осіб [9]. Загалом металургійний комплекс складає собою певну систему із взаємопов'язаних юридичних осіб, які взаємодіючи між собою, складають технічну інфраструктуру країни. Така взаємодія охоплює видобуток сировини, її збагачення (оброблення) та виготовлення кінцевого продукту.

Об'єктом дослідження в магістерській роботі виступає ТОВ «Інтек». Відповідно до вимог Господарського Кодексу України підприємство вважається корпоративним за умови, що його засновано двома або більше юридичними чи фізичними особами. Засновниками ТОВ «Інтек» є UMG HOLDING LIMITED та ТОВ «Юмджи Інвестментс». Їхні частки в статутному капіталі становлять 99% та 1% відповідно (рис.2.1). У Господарському Кодексі України зазначено, що «корпоративними є кооперативні підприємства, підприємства, що створюються у формі господарського товариства...» [1]. Товариство з обмеженою відповідальністю є одним із видів господарських товариств, тому ТОВ «Інтек» відповідає усім вимогам визначеним у Господарському Кодексі України щодо корпоративного підприємства.

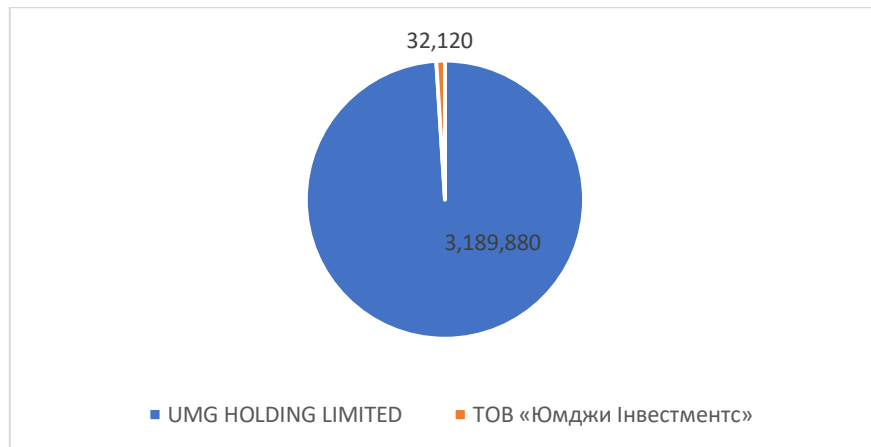

Рис. 2.1 – Доля власників ТОВ «Інтек».

Джерело: розроблене автором на основі [38, 51]

ТОВ «Інтек» здійснює свою діяльність в сфері виробництва та продажу промислових товарів і послуг, організовує бізнес напрямки з переробки та використання відходів та побічних продуктів для підприємств металургії, виробництві і наданню послуг промисловим підприємствам, організовує послуги залізничної логістики, здійснює комерційну експертизу продукції і бізнес-проектів в різних сферах промисловості, а також шукає нові ринкові ніші і клієнтів для них в профільних індустріях.

Напрямок з виробництва індустриальних товарів та сервісів українським промисловим виробникам розпочав свій розвиток з 2013 року у складі керуючої компанії «UMG Investments».

Бізнес-цілі:

- генерація грошового потоку задля досягнення цільових інвестиційних показників;
- розвиток бізнесів, що входять до портфелю ІNTECH, з подальшим продажем стратегічним чи фінансовим інвесторам;
- пошук нових інвестиційних ідей відповідають стратегії компанії.

ТОВ «Інтек» об'єднує виробництво наступних товарів для промислових споживачів:

- порошкового дроту, який використовується для легування і модифікації сталі чавуну;

- брикетів для металургії, який є важливим компонентом при виплавці металів в доменному, сталеливарному та іншому виробництві.

ТОВ «Інтек» надає послуги залізничної логістики. Основні сегменти ринку як залізничного логістичного оператора:

- логістика вантажів середніх і дрібних вантажовідправників;
- вибудовування ефективних логістичних кілець для великих вантажовідправників.

Серед інших напрямків господарської діяльності слід виділити:

- закупівля (в т.ч імпорт) та продаж запасних частин для техніки;
- комісійна торгівля вживаними автомобілями та приладдям;
- закупівля та продаж інших ТМЦ.

Корпоративне управління ТОВ «Інтек» на стратегічному та операційному рівнях здійснюється за допомогою органів управління, які складаються з:

- Загальних зборів учасників - вищий орган Товариства;
- Генеральний директор - виконавчий орган Товариства;
- Ревізійна комісія - контролюючий орган Товариства.

Загальні збори Учасників Товариства скликаються Головою Загальних зборів не рідше двох разів на рік. Позачергові Загальні збори учасників Товариства скликаються Головою у разі, якщо цього потребують інтереси Товариства. Про проведення Загальних зборів Учасників Товариства учасники повідомляються письмово з зазначенням часу і місця проведення Загальних зборів [38].

Організаційна структура ТОВ «Інтек» складає апарат управління підприємством, визначає склад департаментів, їхню взаємозалежність і взаємозв'язок керівників і спеціалістів, на яких покладено відповідальність за здійснення процесу створення і реалізації управлінських рішень. Організаційна структура будується на основі лінійних схем у вигляді ієрархічної драбини. Управлінські рішення включають адміністративні функції (організацію) й процедури (прийняття рішень). Адміністративні функції й процедури можуть делегуватися основним керівником на нижчі рівні ієрархії. Члени кожного з

нижчих ступенів управління перебувають у безпосередньому лінійному підпорядкуванні в керівника наступного, вищого рівня.

Організаційна структура ТОВ «Інтек» заснована на принципах єдності і чіткості розпорядництва, узгодженості дій виконавців, оперативності у прийнятті рішень.

2.2. Аналіз фінансового стану ТОВ «Інтек»

Для повного аналізу фінансово-господарського стану ТОВ «Інтек», і оцінки ефективності його діяльності на ринку України, необхідно провести детальний аналіз активів та пасивів компанії та проаналізувати динаміку зміни основних статей балансу за досліджуваний період.

Досліджуючи «Звіт про фінансовий стан (баланс)», спершу необхідно розглянути склад та структуру активів компанії ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр. (див. дод. табл.2.1)

Як можна побачити з рис. 2.2, загальну частку активів, за досліджуваний період, складають – оборотні активи, але спостерігаються певні зміни. З кожним роком частка оборотних активів зменшується, а за рахунок цього компанія збільшує частку необоротних активів.

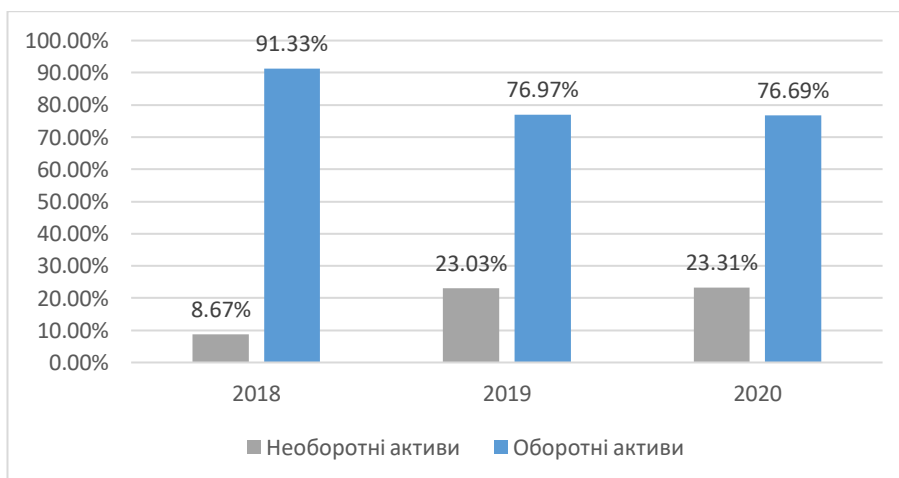

Рисунок 2.2 – Склад та структура активів ТОВ «Інтек» за 2018-2020рр.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Розглянемо більш детально оборотні активи компанії ТОВ «Інтек». Аналізуючи табл. 2.2, можна спостерігати приріст суми оборотних активів.

У 2019 році їх сума зросла на 70,54% порівняно із 2018 роком, а у 2020- на 35,22% порівняно із 2019 роком. Значне збільшення відбувається у 2019 році, компанія майже у 11 разів збільшила суму незавершених капітальних інвестицій, і в 1,5 рази основних засобів.

Таблиця 2.2

Склад та структура оборотних активів ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.

Рік	2018 р., тис грн	2018 р, %	2019 р., тис грн	2019 р, %	2020 р., тис грн	2020 р, %	Темп приросту 2018/2019, %	Темп приросту 2019/2020, %
Необоротні активи	61341	8,67%	104609	23,03%	141454	23,31%	70,54%	35,22%
Нематеріальні активи:	1 171	0,17%	1 015	0,22%	476	0,08%	-13,32%	-53,10%
Незавершені капітальні інвестиції	675	0,10%	7 790	1,72%	181	0,03%	1054,07%	-97,68%
Основні засоби:	59 449	8,40%	95 704	21,07%	140 697	23,18%	60,99%	47,01%
інші фінансові інвестиції	36	0,01%	100	0,02%	100	0,02%	177,78%	0,00%
Відстрочені податкові активи	10	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	-100,00%	-
Всього активів	707910	100,00%	454226	100,00%	606938	100,00%	-35,84%	33,62%

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Аналізуючи оборотні активи компанії, а саме дані з табл. 2.3, можна виділити наступне: значну частку в структурі оборотних активів займає дебіторська заборгованість, найбільший її приріст відбувався у 2019 році: за продукцію, товари, роботи, послуги показник сягав 29,35%, за іншу поточну дебіторську заборгованість – 26,68%, проте у 2020 році. Значно зменшився показник грошових коштів та їх еквівалентів на 84,74% у 2019 році, що свідчить про зниження ліквідності підприємства. Незначне місце в структурі оборотних активів займають інші оборотні активи та витрати майбутніх періодів.

Таблиця 2.3

Склад та структура оборотних активів ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.

Рік	2018 р., тис грн	2018 р, %	2019 р., тис грн	2019 р, %	2020 р., тис грн	2020 р, %	Темп приросту 2018/2019, %	Темп приросту 2019/2020, %
Оборотні активи	646569	91,33 %	349617	76,97 %	465484	76,69 %	-45,93%	33,14%
Запаси	44 364	6,27%	56 867	12,52 %	57 236	9,43%	28,18%	0,65%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	207 797	29,35 %	214 672	47,26 %	101 416	16,71 %	3,31%	-52,76%
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	62 015	8,76%	36 424	8,02%	46 241	7,62%	-41,27%	26,95%
з бюджетом	0	0,00%	672	0,15%	221	0,04%	-	-67,11%
з нарахованих доходів	0	0,00%	91	0,02%	257	0,04%	-	182,42%
Інша поточна дебіторська заборгованість	166 961	23,59 %	12 426	2,74%	161 928	26,68 %	-92,56%	1203,14%
Гроші та їх еквіваленти	160 443	22,66 %	24 479	5,39%	93 352	15,38 %	-84,74%	281,36%
Витрати майбутніх періодів	91	0,01%	433	0,10%	638	0,11%	375,82%	47,34%
Інші оборотні активи	4 898	0,69%	3 553	0,78%	4 195	0,69%	-27,46%	18,07%
Всього активів	707910	100,0 0%	454226	100,00 %	606938	100,00 %	-35,84%	33,62%

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Аналізуючи баланс та звіт про рух грошових коштів ТОВ «Інтек», можна зробити висновки, що компанія дотримується агресивної стратегії управління активами. Вона полягає у фінансуванні на довгостроковій основі необоротних активів і постійної частини оборотних активів. За 2018-2020 роки компанія

збільшила суму необоротних активів майже в 3 рази, за рахунок рефінансування чистого фінансового результату (прибутку). Також компанія має значні грошові кошти, і їх сума також зросла у 2020 році в три рази, порівняно з 2019 роком. У компанії немає значних боргів та кредитів, тому дана стратегія має незначні ризики.

Як можна побачити з рис. 2.3, значна частина пасивів компанії складаються з власного капіталу, проте у 2018 році частка власного капіталу у структурі пасивів становила лише 23%.

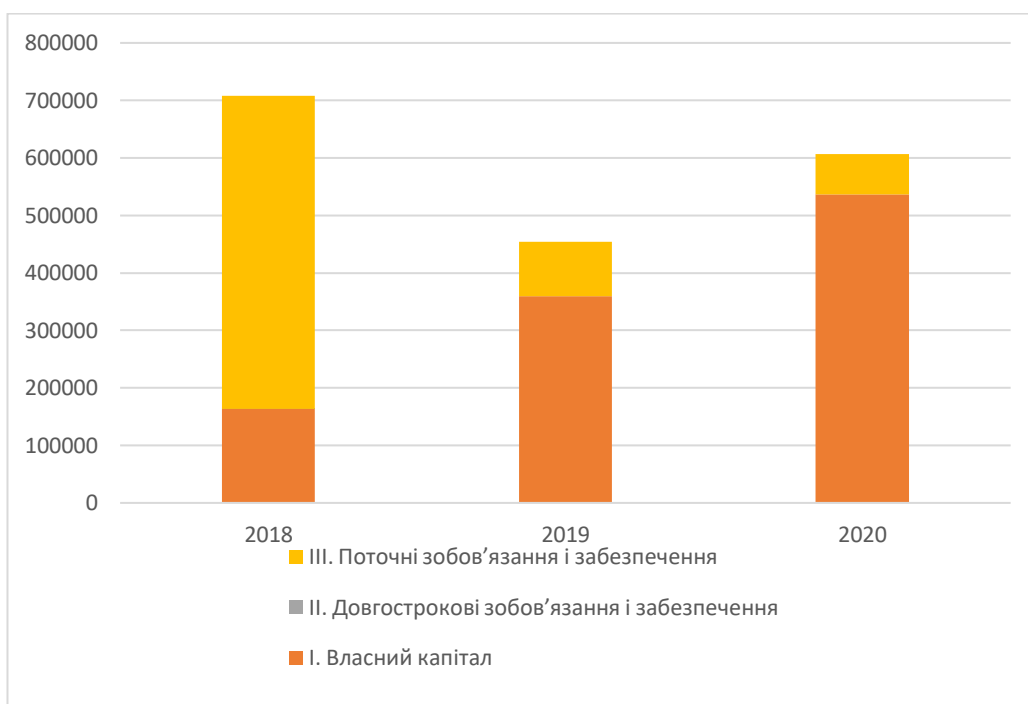

Рисунок 2.3 – Склад та структура пасивів балансу ТОВ «Інтекс» за 2018-2020рр.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

У 2018 році показник власний капітал склав 23%, у 2019 році він зріс (на 120%), це було викликано значним зменшенням поточних зобов'язань та забезпечень. Така значна частка власного капіталу, була викликана відсутністю у компанії Довгострокових фінансових забезпечень, тобто компанія не має кредитів та інших зобов'язань в довгостроковому періоді. Але окрім власного капіталу, незначне місце у структурі пасивів займають поточні зобов'язання та забезпечення, проте у 2018 році їх частка складала 77%, що у тричі більше за частку власного капіталу.

Проаналізувавши дані зі «Звіт про власний капітал» та табл. 2.4, у період з 2018-2020 роки, бачимо, що він складається із зареєстрованого капіталу та нерозподіленого прибутку. Протягом усього періоду частка зареєстрованого капіталу не перевищує 1%. Нерозподілений прибуток зростає протягом аналізованого періоду. Найбільше його зростання спостерігалось у 2019 році і складало 120%.

Таблиця 2.4

Склад та структура власного капіталу ТОВ «Інтек», за 2018-2020 рр.

Показник	2018 р., тис грн	2018 р, %	2019 р., тис грн	2019 р, %	2020 р., тис грн	2020 р, %	Темп приросту 2018/2019, %	Темп приросту 2019/2020, %
Зареєстрований (пайовий) капітал	10	0,01%	10	0,0028 %	10	0,0019 %	0,00%	0,00%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	163 225	99,99%	359 257	100,00 %	536 733	100,00 %	120,10%	49,40%
Усього	16323 5	100,00 %	35926 7	100,00 %	53674 3	100,00 %	120,09%	49,40%

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Наступним кроком при аналізі капіталу компанії ТОВ «Інтек», є аналіз та оцінка боргового капіталу.

Як можна побачити з табл. 2.5, значну частину розділу 3 частини балансу – пасиви, займає «Поточна кредиторська заборгованість: за товари, роботи, послуги», у 2019 році частка складала 54,30 %, але спостерігалася тенденція зменшення суми показника у структурі, і в 2020 році – 40,25%.

Друге за розміром в структурі – «Інші поточні зобов'язання», проте їх сума значно знижується, у 2019 темп зниження складав – 97,74%, а у 2020 році – 26%.

Загалом за досліджуваний період спостерігається зниження поточних зобов'язань. У 2019 році їхня частка знизилась на 82% у порівнянні з 2018 роком, а у 2020 році цей показник знизивсь ще на 26%.

За досліджуваний період, компанія не мала короткострокових кредитів у банку, що означає про достатність власних оборотних коштів.

Таблиця 2.5

Склад та структура поточних зобов'язань та забезпечень ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.

Показник	2018 р., тис грн	2018 р, %	2019 р., тис грн	2019 р, %	2020 р., тис грн	2020 р, %	Темп приросту 2018/2019, %	Темп приросту 2019/2020, %
Поточна кредиторська заборгованість: за товари, роботи, послуги	88 070	16,17 %	51 564	54,30%	28 256	40,25%	-41,45%	-45,20%
за розрахунками з бюджетом	31 489	5,78%	9 372	9,87%	17 433	24,84%	-70,24%	86,01%
за розрахунками зі страхування	24	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	-	-
за розрахунками з оплати праці	6 578	1,21%	39	0,04%	8	0,01%	-99,41%	-79,49%
за одержаними авансами	29 231	5,37%	12 173	12,82%	2 234	3,18%	-58,36%	-81,65%
за розрахунками з учасниками	48 216	8,85%	0	0,00%	0	0,00%	-	-
Поточні забезпечення	13 199	2,42%	14 405	15,17%	16 783	23,91%	9,14%	16,51%
Інші поточні зобов'язання	327 848	60,19 %	7 406	7,80%	5 481	7,81%	-97,74%	-25,99%
Усього	544 655	100,00 %	94 959	100,00 %	70 195	100,00 %	-82,57%	-26,08%

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Аналізуючи розділ 3 в цілому, спостерігаються значні коливання суми балансу. У 2019 році показник зменшився на 36% у порівнянні з 2018 роком, у 2020 році ситуація покращилася (темп зростання склав 33%), що в свою чергу викликало збільшення поточних забезпечень на 16%.

Наступним етапом, буде дослідження ключових показників звіту про фінансові результати ТОВ «Інтек» (див. дод. табл. 2.6). До таких показників можна віднести: чистий дохід від реалізації продукції, собівартість реалізованої продукції, валовий прибуток та чистий фінансовий результат (прибуток). Досліджувані показники представлені в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Ключові показники звіту про фінансові результати ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.

Показник	2018 р., тис грн	2019 р., тис грн	2020 р., тис грн	Темп приросту 2018/2019, %	Темп приросту 2019/2020, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	1 349 353	1 966 551	1 645 480	45,74%	-16,33%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	948 265	1 463 583	1 250 985	54,34%	-14,53%
Валовий: прибуток	401 088	502 968	394 495	25,40%	-21,57%
Чистий фінансовий результат: прибуток	161 363	196 032	177 476	21,49%	-9,47%

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Виручка від реалізованої продукції (робіт, послуг) у 2019 році порівняно з 2018 роком має позитивну динаміку, відбулося збільшення на 45,74, але в 2020 році показник знизивсь на 16,33% порівняно з попереднім роком.

Щодо валового доходу, то даний показник також має схожу тенденцію, бо за 2019 рік він зріс на 25,4 %, а у 2020 році зменшивсь на 21,57%.

Собівартість продукції зросла на 54,34 % у 2019 році, що викликано зменшенням реалізованої продукції, але у 2020 р., відбулося зменшення на 14,53%.

Чистий прибуток ТОВ «Інтек», має тенденцію до зростання: у 2019 році порівняно з 2018 роком він виріс на 21,49 %, а у 2020 р. порівняно з 2019 році зменшивсь на 9,47%. Це свідчить що компанія є доволі прибутковою.

Аналізуючи чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), значну долю займає собівартість реалізованої продукції, у 2018 році показник

склав - 70%, та його частка постійно зростала: у 2019 році на 4 в.п., а у 2020 році ще на 2 в.п. порівняно з попереднім роком. Динаміка зміни ключових показників звіту про фінансовий результат, за досліджуваний період представлено на рис. 2.4.

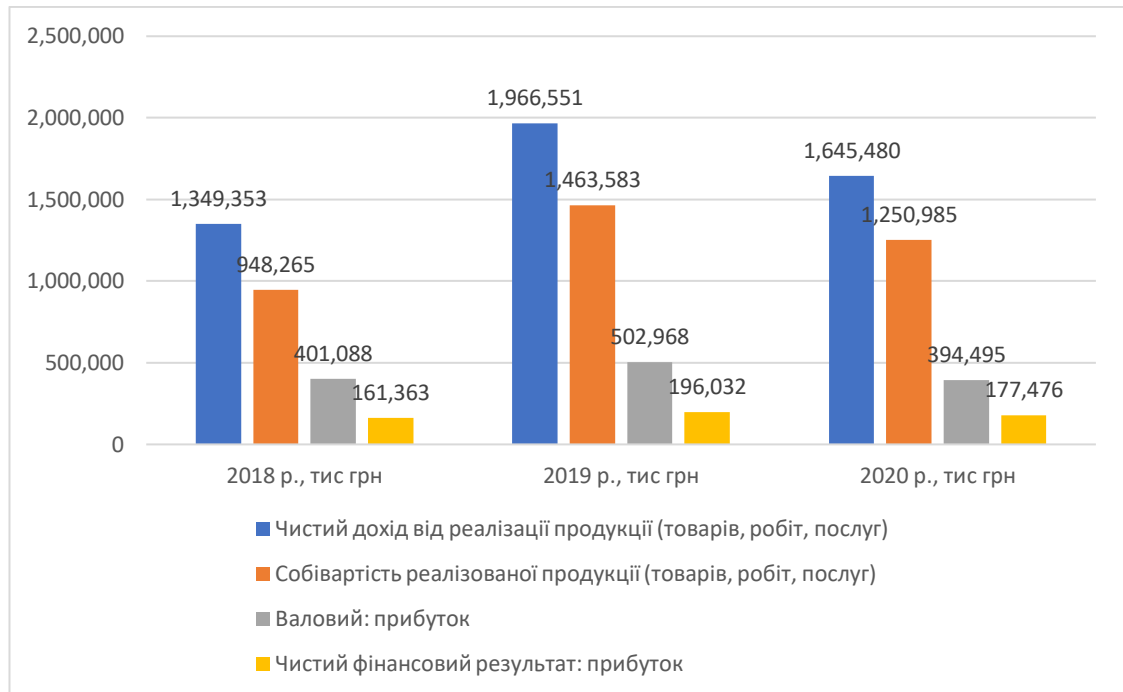

Рисунок 2.4 – Ключові показники звіту про фінансові результати ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Наступним етапом, є дослідження групи показників фінансового стану ТОВ «Інтек». До них можна віднести, оцінка та аналіз: майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності, ділової активності, прибутковості (рентабельності).

Для здійснення оцінки результативності діяльності кожне підприємство повинне мати майно, яким воно володіє і розпоряджається. Усе майно яке належить компанії і відображене в балансі, є його активами. Проведемо майнову оцінку компанії ТОВ «Інтек» і аналіз динаміки вибуття на оновлення обладнання за 2017–2020р. (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Оцінка майнового стану ТОВ «Інтек», за 2018-2020 рр.

Показник	2018 р., тис грн	2019 р., тис грн	2020 р., тис грн	Темп приросту 2018/2019, %	Темп приросту 2019/2020, %
Основні засоби:	59449	95704	140697	60,99%	47,01%
первісна вартість	69085	112240	170688	62,47%	52,07%
знос	9636	16536	29991	71,61%	81,37%
Коефіцієнт зносу основних засобів	13,95%	14,73%	17,57%	5,63%	19,26%
Коефіцієнт придатності основних засобів	86,05%	85,27%	82,43%	-0,91%	-3,33%
Фондовіддача		17,39	16,64		-4,35%
Рентабельність основних засобів		208,01%	165,85%		-20,27%

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Основні засоби компанії ТОВ «Інтек» у 2019 році порівняно з 2018 роком має позитивну динаміку, відбулося збільшення на 61%, в 2020 р. показник збільшився на 47% порівняно з попереднім роком.

Як можна побачити з табл. 2.8, коефіцієнт зносу основних засобів має тенденцію до зростання. Його значення не перевищує показник у 50%, що є позитивним показником стану основних засобів.

Наступний показник – фондовіддача, він показує скільки отримано виручки на одиницю вкладених основних засобів. Даний показник зменшивсь у 2020 році на 4,35%, що пов'язано зі зростанням коефіцієнту зносу основних засобів.

Аналізуючи рентабельність основних засобів, можна відмітити, що компанія ефективно їх використовує, хоча у 2020 році рентабельність знизилась на 20%.

В ринкових умовах питанню платоспроможності приділяють особливу увагу. Аналіз платоспроможності полягає в порівнянні активів та платіжних засобів з фінансовими ресурсами, за рахунок яких і відбувається їх формування.

Для оцінки платоспроможності розраховуються коефіцієнти: покриття, швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності та чисті оборотні активи (робочий

капітал) [23]. Розрахунки наведені в табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Оцінка платоспроможності ТОВ «Інтек», за 2018-2020 рр.

Показник	2018р.	2019р.	2020р.	Темп приросту 2018/2019, %	Темп приросту 2019/2020, %
Поточні активи	646569,00	349617,00	465484,00	-45,93%	33,14%
Поточні зобов'язання	544655,00	94959,00	70195,00	-82,57%	-26,08%
Чисті оборотні активи (робочий капітал)	101914,00	254658,00	395289,00	149,88%	55,22%
Запаси	44364,00	56867,00	57236,00	28,18%	0,65%
Гроші та їх еквіваленти	160443,00	24479,00	93352,00	-84,74%	281,36%
Коефіцієнт покриття	1,19	3,68	6,63	210,14%	80,11%
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,11	3,08	5,82	178,83%	88,65%
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,29	0,26	1,33	-12,49%	415,89%

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Коефіцієнт покриття показує, скільки грошових одиниць поточних активів припадає на кожну грошову одиницю поточних зобов'язань, і характеризує достатність оборотних коштів для погашення своїх боргів.

Коефіцієнт покриття компанії ТОВ «Інтек» за кожен досліджуваний період перевищує норму, так як є більшим за 1,5 (коливається від 1,2 до 6,63). Тобто вартість активів компанії в 2–3 рази покриває зобов'язання. Це свідчить про те, що за період з 2018 р. по 2020 р. активи компанії зростали, а зобов'язання зменшувалися, що є досить позитивним явищем.

Коефіцієнт швидкої ліквідності дозволяє виявити скільки грошових одиниць ліквідних оборотних активів (запаси) припадає на кожну грошову одиницю поточних зобов'язань. Показник також більший за норму, коливаючись протягом 2018–2020 р. в межах від 1,1 до 5,82 при оптимальному значенні в 0,5 і вище. Слід зазначити, що показник має тенденцію до зростання.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності характеризує негайну готовність підприємства ліквідувати короткострокову заборгованість за рахунок грошових коштів. Як видно з розрахунків показник абсолютної ліквідності має тенденцію до зростання, що є позитивним явищем. Але, у 2019 році порівняно з 2018 р, показник зменшився на 12,49%, але в 2020 році зріс на 515%, і склав 1,33.

Динаміка зміни коефіцієнтів покриття, швидкої та абсолютної ліквідності представлені на рис.2.5.

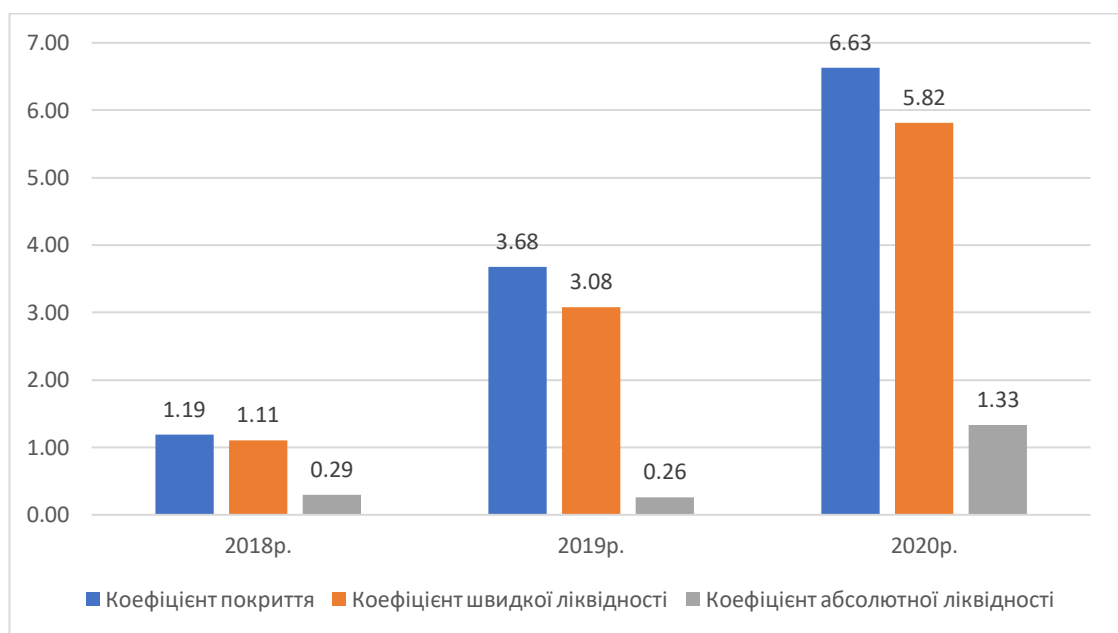

Рисунок 2.5 – Динаміка зміни коефіцієнту покриття, коефіцієнту швидкої та абсолютної ліквідності ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Робочий капітал має тенденцію до зростання, оскільки в 2019 році він зріс на 150 % порівняно з попереднім роком, а у 2020 на 55%. Це пов'язано зі зростанням оборотних активів компанії.

Для оцінки фінансової стійкості розраховуються коефіцієнти платоспроможності, забезпеченості власними оборотними засобами, фінансування та маневреності власного капіталу.

Коефіцієнт концентрації власного капіталу відображає залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, і показує частку власного капіталу в структурі балансу. Чим вище значення коефіцієнта концентрації

власного капіталу, тим більш фінансово стійке, стабільне і незалежне від кредиторів підприємство. Якщо його значення дорівнює 1 (або 100 %), це означає, що власники повністю фінансують своє підприємство. Як видно з табл. 2.10, залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування постійно зростає, що свідчить про підвищення фінансової стійкості підприємства і незалежності від кредиторів.

Таблиця 2.10

Оцінка фінансової стійкості ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.

Показник	2018р.	2019р.	2020р.	Темп приросту 2018/2019, %	Темп приросту 2019/2020, %
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	0,23	0,79	0,88	243,00%	11,81%
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	0,19	2,68	5,63	1333,21%	109,98%
Коефіцієнт фінансування	3,34	0,26	0,13	-92,08%	-50,52%
Коефіцієнт маневреності	3,96	0,97	0,87	-75,43%	-10,88%

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами показує, яка частина поточних оборотних активів фінансується за рахунок засобів чистого оборотного капіталу (поточні зобов'язання) компанії. Нормативним вважається значення більше 0,5. Значення коефіцієнта є додатним у досліджуваній період та постійно зростає, що є позитивним для підприємства. Високе значення у 2019 та 2020 роках говорить про фінансову стійкість компанії і здатність проводити активну діяльність навіть в умовах відсутності доступу до позикових коштів і зовнішніх джерел фінансування компанії.

Коефіцієнт фінансування показує можливість самофінансування за рахунок власних коштів. Цей коефіцієнт показує, скільки позикових коштів залучило підприємство на 1 грн вкладених в активи власних коштів. Критичною ситуацією для підприємства становив 2018 рік, коли значення коефіцієнта перевищувало 1.

Коефіцієнт маневреності показує, яка частина власного капіталу вкладена в оборотні засоби, а яка – капіталізована. Показник маневреності за весь період має тенденцію до спадання, що є позитивним явищем для підприємства. Це означає, що частина капіталу, вкладена в оборотні засоби зменшується. А, отже, більша частка, яка капіталізується, збільшує вартість підприємства і робить його більш привабливим для інвесторів.

Динаміка зміни досліджуваних коефіцієнтів представлена на рис. 2.6.

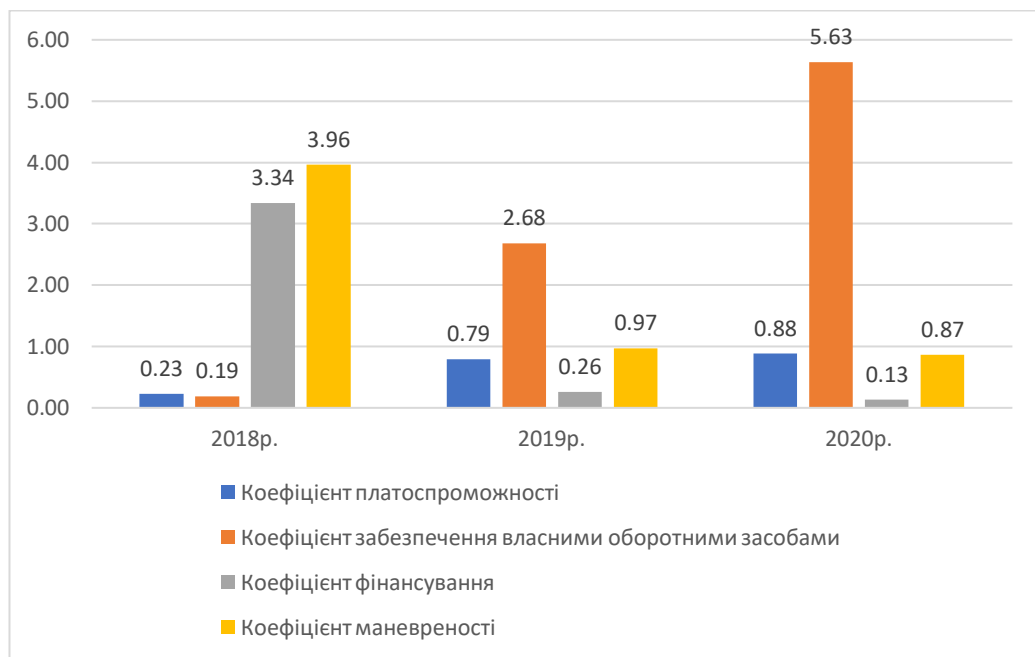

Рисунок 2.6 – Динаміка зміни коефіцієнту покриття, коефіцієнту швидкої та абсолютної ліквідності ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Для оцінки ділової активності розраховуються коефіцієнти: оборотності та строки погашення дебіторської і кредиторської заборгованостей, коефіцієнти оборотності активів, запасів та власного капіталу та фондівіддача.

Коефіцієнт оборотності активів характеризує ефективність використання підприємством всіх наявних ресурсів незалежно від джерел їх залучення. З таблиці 2.11 бачимо, що показник мав незначне зменшення на 8,36%, що означало зменшення ефективності використання наявних ресурсів.

Таблиця 2.11

Оцінка ділової активності ТОВ «Інтек», за 2018-2020 рр.

Показник	2019р.	2020р.	Темп приросту 2019/2020, %
Дебіторська заборгованість	264194	309806	17,26%
Кредиторська заборгованість	73148	47931	-34,47%
Коефіцієнт оборотності активів	3,38	3,10	-8,36%
Коефіцієнт оборотності КЗ	10,58	20,66	95,37%
Коефіцієнт оборотності ДЗ	5,61	5,73	2,18%
Строк погашення КЗ, днів	34,04	17,42	-48,82%
Строк погашення ДЗ, днів	64,16	62,79	-2,14%
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	28,92	21,93	-24,17%
Коефіцієнт фондівдачі	25,35	13,92	-45,08%
Коефіцієнт оборотності ВК	7,53	3,67	-51,21%

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості показує швидкість обертання коштів кредиторської заборгованості підприємства за період. Коефіцієнти кредиторської заборгованості ТОВ «Інтек» має позитивну тенденцію до зростання.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує швидкість обертання коштів дебіторської заборгованості підприємства. Коефіцієнт дебіторської заборгованості також має тенденцію до зростання, це означає про збільшення швидкості обороту дебіторської заборгованості.

При цьому варто відмітити, що у 2020 році строк погашення кредиторської заборгованості складає 20 днів, а дебіторської 5 днів, що в 4 рази більше.

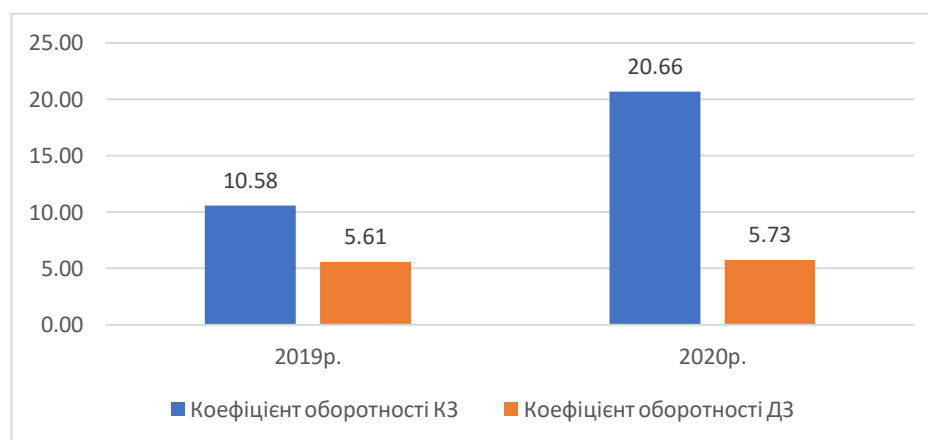

Рисунок 2.7 – Порівняння коефіцієнтів оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

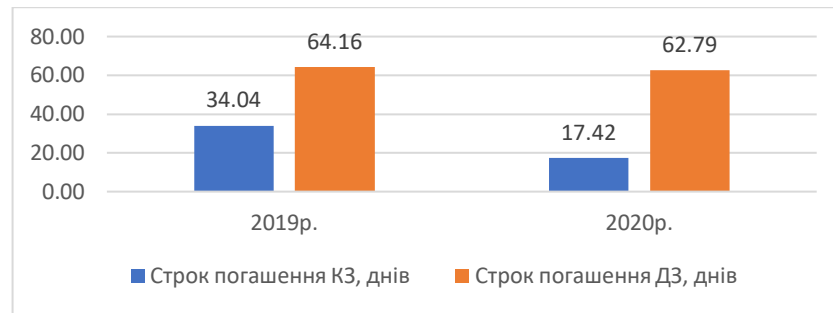

Рисунок 2.8 – Порівняння строку погашення дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «Інтекс» за 2018-2020 р.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Якщо в 2019 р дебіторська заборгованість компанії зробила 5,61 обороти, то в 2020 р. – тільки 5,73 обороти. Порівнюючи коефіцієнти оборотності кредиторської та дебіторської заборгованості можна побачити, що темпи приросту кредиторської заборгованості значно вищі, ніж темпи приросту дебіторської заборгованості. Для вирішення проблеми необхідно відкоригувати поточну політику управління дебіторською заборгованістю і працювати тільки на умовах передоплати з клієнтами, які не платять вчасно за надані послуги.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів характеризує швидкість реалізації запасів підприємства.

За отриманими даними з табл. 2.11, бачимо, що коефіцієнт оборотності матеріальних запасів у 2020 р. має тенденцію до спадання (на 24%), що є негативним явищем для компанії і свідчить про зменшення ефективності використання наявних у підприємства ресурсів [18].

Коефіцієнт фондівдачі показує ефективність використання основних засобів підприємства і розраховується як відношення виручки від реалізації продукції до середньорічної вартості основних засобів. За результатами з табл. 2.11, спостерігається зменшення показника на 45%.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу показує ефективність використання власного капіталу підприємства і розраховується як відношення виручки від реалізації продукції до середньорічної величини власного капіталу підприємства. Через зменшення показника виручки від реалізації продукції у 2020 році, показник коефіцієнт оборотності власного капіталу зменшився на

51%.

Рентабельність активів розраховується як ділення чистого прибутку на середньорічну величину активів. Показує скільки прибутку припадає на 1 грн активів.

Як видно з табл. 2.12, коефіцієнт рентабельності активів має незначний спад, що є негативно для діяльності компанії, адже у 2019 році на 1 грн активу прибуток складав 0,34 грн, а у 2020 році цей показник знизивсь до 0,33 грн. Проте падіння даного показника не є критичним, оскільки темп спадання не сягнув 1%.

Рентабельність продажів розраховується як відношення валового прибутку до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Даний показник має позитивну тенденцію до зростання, у 2020 році цей показник сягав 11%.

Рентабельність виробництва розраховується як відношення валового прибутку до собівартості реалізованої продукції. У 2020 році відбулось зменшення рентабельності на 33,27% за рахунок скорочення продажів та зменшення збільшення собівартості продукції. Тобто компанія у 2020 році, отримала прибуток 1,02 грн на 1 грн собівартості реалізованої продукції.

Таблиця 2.12

Оцінка прибутковості (рентабельності) ТОВ «Інтек», за 2018-2020 рр.

Показник	2019р.	2020р.	Темп приросту 2019/2020, %
Коефіцієнт рентабельність виробництва	1,52	1,02	-33,27%
Коефіцієнт рентабельність продажу продукції	0,10	0,11	8,20%
Коефіцієнт рентабельність активів	0,34	0,33	-0,85%
Коефіцієнт рентабельність власного капіталу	0,75	0,40	-47,21%

Джерело: розроблено автором на основі [1,39]

Отже, як можна побачити з рис.2.9, компанії ТОВ «Інтек» має тенденцію до спаду коефіцієнтів рентабельності, що свідчить про зменшення розвитку і результативності діяльності.

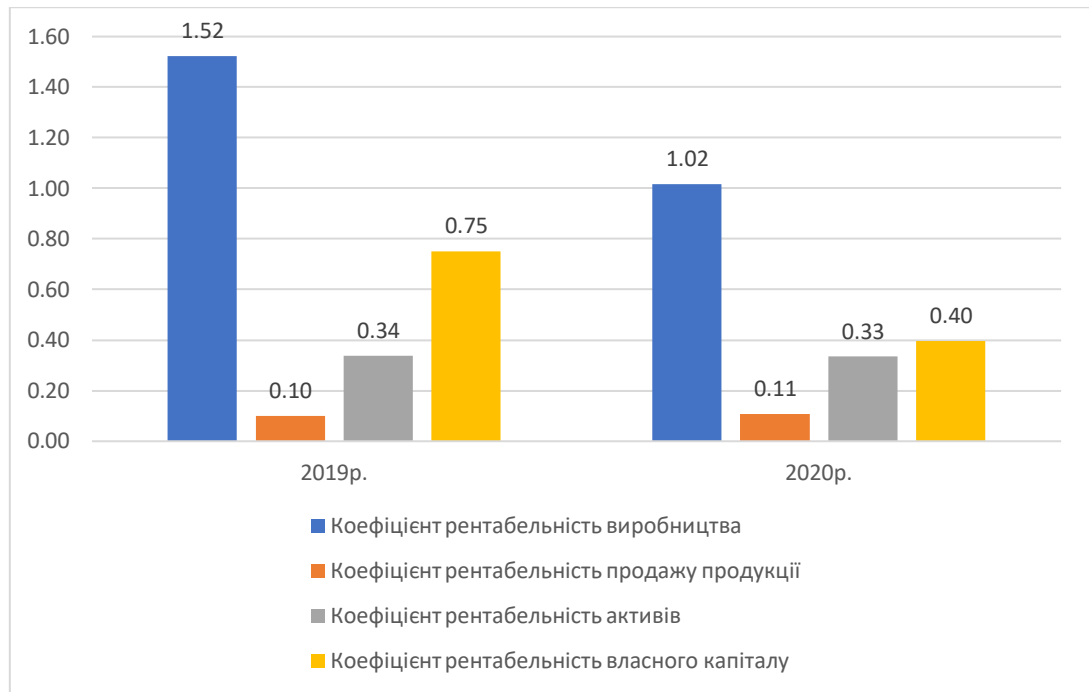

Рисунок 2.9 – Порівняння коефіцієнтів рентабельності ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [1 ,39]

Рентабельність власного капіталу характеризує ефективність використання власного капіталу. Показує, яка віддача (норма прибутку) на вкладений власний капітал. Рентабельність власного капіталу обчислюється відношенням чистого прибутку до середньорічної вартості власного капіталу. З рисунку бачимо, що у 2019 році на 1 грн залучених власних коштів ми могли отримати 0,75 грн чистого прибутку, а у 2020 році цей показник знизивсь до 0,4 грн, що свідчить про погіршення віддачі на вкладений власний капітал.

Для аналізу та оцінки фінансової рівноваги компанії ТОВ «Інтек», необхідно розрахувати показники «золотого правила» балансу та фінансування.

Отже, як можна побачити з табл. 2.13, компанія виконує всі правила фінансування та балансу, що свідчить про дотримання фінансової рівноваги, що свідчить про розвиток підприємства.

Таблиця 2.13

Розрахунок показників виконання «золотого правила» за 2018-2020 рр.

Показник	2018	2019	2020	Критерій
Золоте правило фінансування				
1.1. Довгострокові активи/довгострокові пасиви	0,38	0,29	0,26	<=1
1.2 Короткострокові активи/короткострокові пасиви	1,19	3,68	6,63	>=1
Золоте правило балансу				
2.1 (власний капітал + довгострокові позички)/необоротні активи)	2,66	3,43	3,79	>=1.
2.2 (власний капітал + довгострокові позички)/(необоротні активи + довгострокові оборотні активи)	1,45	2,18	2,63	>=1.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Для підвищення якості прийнятих рішень та постійного розвитку компанії, керівництву потрібно постійно покращувати його фінансовий стан, для цього необхідно мати достовірні та повні данні про діяльність компанії, а саме про рух грошових коштів.

На рисунку 2.10 представлено динаміку зміни руху грошових коштів, компанії ТОВ «Інтек», за видами діяльності, у період 2018-2020 роки. Можна зазначити що більшість коштів надходять від операційної діяльності, а фінансова та інвестиційна має від'ємні значення.

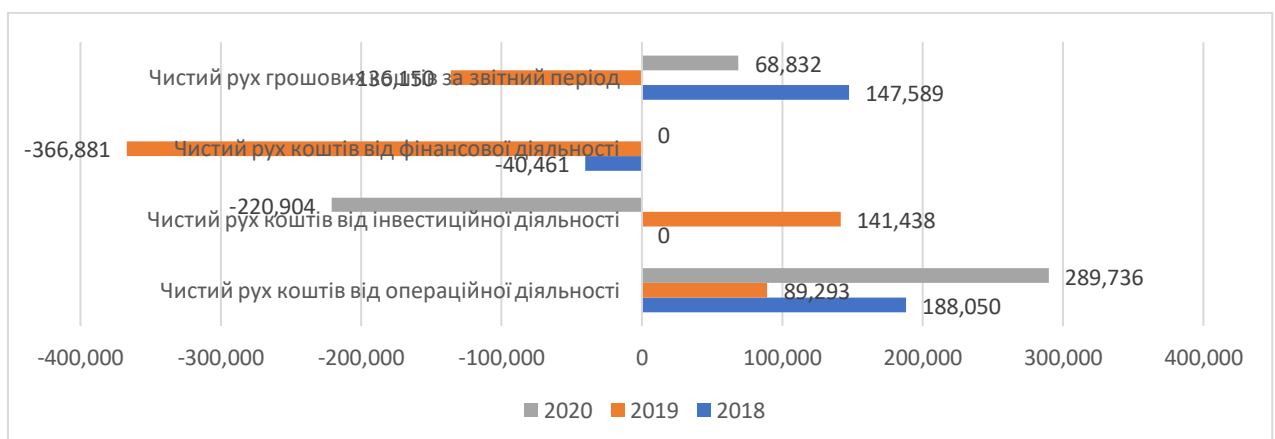

Рисунок 2.10 - Динаміка зміни показників Звіту про рух грошових коштів ТОВ «Інтек» у 2018-2020 роках.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

У таблиці 2.14 зображена структура та динаміка показників звіту про рух

грошових коштів за період 2018 – 2020 роки.

Таблиця 2.14

Склад, структура та динаміка показників звіту про рух грошових коштів, у 2018-2020 р.

Стаття	Код рядка	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Частка у 2018 р.	Частка у 2019 р.	Частка у 2020 р.	Темп зростання 2018/2019, %	Темп зростання 2019/2020, %
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності									
Надходження від:									
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 318 535	1 845 408	1 695 274	34%	78%	76%	40%	-8%
Цільового фінансування	3010	3	970	34	0,0%	0,0%	0,0%	32233%	-96%
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	283 756	485 733	519 813	7%	21%	23%	71%	7%
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	1 719	5 056	2 320	0%	0%	0%	194%	-54%
Надходження від операційної оренди	3040	0	7 746	1 056	0,0%	0,3%	0,0%	100%	-86%
Інші надходження	3095	2 331 399	13 873	6 053	59%	1%	0%	-99%	-56%
Усього доходів		3 935 412	2 358 786	2 224 550				-40%	-6%
Витрачання на оплату:									
Праці	3105	-32 759	-47 205	-45 533	1%	13%	16%	44%	-4%
Відрахувань на соціальні заходи	3110	-4 487	-6 607	-7 567	0%	2%	3%	47%	15%
Зобов'язань з податків і зборів	3115	-60 029	-127 469	-88 310	2%	36%	31%	112%	-31%

Продовження таблиці 2.14

Стаття	Код рядка	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Частка у 2018 р.	Частка у 2019 р.	Частка у 2020 р.	Темп зростання 2018/2019, %	Темп зростання 2019/2020, %
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	-30 611	-42 077	-38 161	1%	12%	14%	37%	-9%
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	-20 918	-70 793	-38 239	1%	20%	14%	238%	-46%
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	-8 500	-14 599	-11 910	0%	4%	4%	72%	-18%
Інші витрачання	3190	-2 248 729	-44 063	-51 799	93%	12%	18%	-98%	18%
Усього витрат		-2 406 033	-352 813	-281 519	100%			-85%	-20%
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	188 050	89 293	289 736	-	-	-	-53%	224%
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності									
Надходження від реалізації: необоротних активів	3260	0	-57 414	-62 740	100%	-41%	28%	100%	9%
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0	141 438	-220 904				100%	-256%
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності									
Сплату дивідендів	3355	-54	-47 396	0	13%	13%	-	87670%	-100%
Отримання позик	3305	0	1 156 920	21 000	0%	-315%	-	100%	-98%

Продовження таблиці 2.14

Стаття	Код рядка	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Частка у 2018 р.	Частка у 2019 р.	Частка у 2020 р.	Темп зростання 2018/2019, %	Темп зростання 2019/2020, %
Погашення позик	3350	40 407	1 476 388	21 000	-99%	-402%	-	3554%	-99%
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-40 461	-366 881	0	-	-	-	807%	-100%
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	147 589	-136 150	68 832	-	-	-	-192%	-151%
Залишок коштів на початок року	3405	13 085	160 443	24 479	-	-	-	1126%	-85%
Залишок коштів на кінець року	3415	160 443	24 479	93 352	-	-	-	-85%	281%

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Розглянемо більш детально табл. 2.14, та проаналізуємо звіт про рух грошових коштів (див. дод. табл. 2.15) по кожному виду діяльності компанії ТОВ «Інтек». Рух коштів у результаті операційної діяльності, можна умовно поділити на складові: доходи та витрати. До доходів належать – надходження від реалізації продукції, цільове фінансування, аванси від покупців, надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках, надходження від операційної оренди та інше. У структурі доходів від операційної діяльності, значну частку, у 2018 році, займають інші надходження, але у 2019 році ситуація значно змінилася, відбулося збільшення надходжень від реалізації товарів та послуг, і у 2020 році показник складав 76% доходів операційної діяльності. Витрати складаються з: оплати праці, відрахувань на соціальні заходи, зобов'язань з податків і зборів та інших витрат. У 2018 році, значну частку витрат займали інші витрати (93%), але у 2020 році їх частка значно зменшилася, і зросли зобов'язання з податків і зборів (31%).

Чистий дохід від операційної діяльності у період 2018-2020 роки, мав

значні коливання, у 2019 році він зменшився на 53% порівняно з 2018 роком, а у 2020 році зріс на 224% у порівнянні з 2019 роком.

Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності складається тільки з надходжень від реалізації необоротних активів, але значення - негативні. Тобто інвестиційна діяльність спрямована на збільшення необоротних активів, але доходу від їх реалізації компанія не отримувала. У 2019 році показник зріс на 100%, а у 2020 році зменшивсь на 256% порівняно із попередніми періодами.

Чистий рух коштів від фінансової діяльності також складається тільки з сплати дивідендів, отримання та погашення позик. З таблиці видно, що компанія погасила отриману позику в 2019 році уже у 2020 році.

Наступним кроком в дослідженні звіту про грошовий потік, буде розрахунки наступних показників: Net Cash Flow, Operating Cash Flow, Investing Cash Flow, Financing Cash Flow, Free Cash Flow.

Таблиця 2.16

Склад, структура та динаміка показників звіту про рух грошових коштів, у 2018-2020 р.

Показник/Рік	2018	2019	2020
OCF	188 050	89 293	289 736
ICF	0	141 438	-220 904
FCF	-40 461	-366 881	0
NCF	147 589	-136 150	68 832
FCF	67 760	-62 773	-205 619

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Як можна побачити з таблиці 2.16, компанія має негативний грошовий потік по інвестиційній діяльності у 2020 році і за весь період по фінансовій діяльності. Таке значення показників інвестиційній діяльності, як вже зазначалося раніше, пов'язано з купівлею необоротних активів, і відсутності надходжень від їх реалізації

Вільний грошовий потік – це показник прибутковості, який виключає безготівкові витрати звіту про прибутки та збитки та включає витрати на обладнання та активи, а також зміни оборотного капіталу з балансу. Як видно з

таблиці 2.16, компанія має негативні значення, показник FCF. Це викликано значним обсягом дебіторської заборгованості та строками її погашення. Компанії необхідно оновити умови взаємодії з дебіторами.

Для узагальненої характеристики фінансового стану використаємо коефіцієнтний метод. За допомогою основних показників проаналізуємо фінансовий стан підприємства коефіцієнтним методом (табл. 2.17)

Таблиця 2.17

Аналіз фінансового стану підприємства за використанням коефіцієнтного методу

Назва показника	Алгоритм розрахунку (рядок, форма звітності)	2018	2019	2020
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Ряд 1160 + ряд 1165 / ряд 1695	0,29	0,26	1,33
Коефіцієнт загальної ліквідності	Ряд 1195 / ряд 1695	1,19	3,68	6,63
Коефіцієнт маневрування чистих оборотних активів	(Ряд 1160+ Ряд 1165)/(Ряд 1195+ Ряд1695)	0,13	0,06	0,17
Коефіцієнт рентабельності активів,%	2350або2355 ф2 / (1300ф1гр3 + 1300ф1гр4)/2	-	0,34	0,33
Коефіцієнт рентабельності реалізації,%	2090або2095 ф2 / 2000ф2	0,30	0,26	0,24
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу,%	2350або2355 ф2 / (1495ф1гр3 + 1495ф1гр4) / 2	-	0,75	0,40
Коефіцієнт автономії	р.1495/р.1900 гр.4	0,23	0,79	0,88
Коефіцієнт фінансового ризику	(р.1595+р.1695)/р.1495 гр.4	3,34	0,26	0,13
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	(р.1595+р.1695)/р.1900 гр.4	0,77	0,21	0,12
Коефіцієнт оборотності активів	Ряд 2050 ф2 / (Ряд 1300 ф1 гр3+ряд 1300 гр4 ф1)/2	-	2,52	2,36
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Ряд 2050ф2/ (р1495 гр3+ р1495гр3ф1) /2	-	5,60	2,79
Коефіцієнт оборотності основних засобів	Ряд 2050 ф2/ (р1011гр3+р1011гр4ф1) /2	-	16,14	8,84

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39, 47]

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує яка частка поточних зобов'язань компанії може бути погашена негайно. Його нормативне значення

складає від 0.1 до 0.2. Лише у 2020 році підприємство ТОВ «Інтек» мало показник даного коефіцієнту наближеним до норми, в інші ж роки воно б не змогло вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настав би найближчим часом.

Коефіцієнт загальної ліквідності характеризує платоспроможність підприємства. Його нормативне значення повинно бути більше 1. За аналізований період у підприємства даний показник мав тенденцію до зростання та перевищував критично можливе значення, що є позитивним для підприємства.

Коефіцієнт маневрування чистих оборотних активів характеризує ступінь мобільності чистих оборотних активів і у нормі повинен показувати тенденцію до збільшення. У аналізованого підприємства протягом даних років коефіцієнт збільшився, що свідчить про позитивну тенденцію для підприємства.

Коефіцієнти рентабельності показують прибутковість підприємства від того чи іншого фактору. За аналізований період сума отримана з чистого прибутку на кожен гривню використаних активів мала тенденцію до зменшення, проте достатньо незначну, втрата сягала 1 копійки чистого прибутку на 1 грн використаних активів. Доходи від основної діяльності підприємства хоч і мали тенденцію до зменшення, хоча темп зниження був низьким. Прибуток, отриманий з кожної гривні залучених коштів найвищий показник мав у 2019 році.

Коефіцієнт автономії показує яку частину своїх активів компанія здатна профінансувати за рахунок власних фінансових ресурсів. Найнижчим даний показник був у 2018 році – 23%, а найвищим у 2020 році – 88%. Така зміна показника характеризує зменшення рівня фінансових ризиків на підприємстві.

Коефіцієнт фінансового ризику показує скільки гривень позикових коштів припадає на 1 гривню власного капіталу підприємства. Критичне значення цього показника рівне 1, оскільки воно показує, що на 1 грн вкладену у власний капітал припадає 1 грн позикових коштів. За аналізований період підприємством було перевищено допустимий критичний рівень, що є індикатором посилення залежності від позикових коштів, а також зменшенням його фінансової стійкості.

Найгірше становище спостерігалось у 2018 році, де на 1 грн вкладену у власний капітал припадало 3,34 грн позикових коштів.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу показує рівень позикового капіталу у підприємства. Нормативне значення коливається від 0,4 до 0,6. За аналізований період у 2018 році підприємство мало найбільший рівень концентрації позикового капіталу, що могло б спровокувати збільшення ціни залучених коштів, а також наближення цього показника до 1 свідчить про високий фінансовий ризик підприємства стати банкрутом.

Коефіцієнт оборотності активів показує рівень ефективності використання активів підприємства. Зменшення цього показника протягом 2018-2020 років характеризує неефективне використання обмежених ресурсів підприємства.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу вказує на ефективність використання капіталу власників та свідчить про його продуктивність. З 2019 року по 2020 рік спостерігалась негативна тенденція. Ефективність використання основних засобів підприємства показувала тенденцію до зменшення, що негативно впливало на фінансовий стан підприємства [13].

Отже, за аналізований період коефіцієнтний аналіз показав неоднозначні результати. Значення однієї частини показників вказувало на покращення фінансового стану підприємства, а іншої на – погіршення. Загалом переважна більшість коефіцієнтів вказує на позитивну тенденцію фінансово-господарської діяльності підприємства та зменшення ризику фінансової нестабільності, що загалом свідчить про неможливість банкрутства підприємства.

2.3. Аналіз ймовірності настання банкрутства ТОВ «Інтек»

Для визначення ймовірності банкрутства корпоративного підприємства ТОВ «Інтек» було обрано наступні моделі:

- однофакторний дискримінантний аналіз за В. Бівером;
- багатофакторна модель дискримінантного аналізу за Е.Альтманом;
- багатофакторна модель О.О.Терещенка;

- методика комплексного порівняльного рейтингового оцінювання за Власюком Н.І.;
- Постанова Національного банку України «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями».

Таблиця 2.18

Оцінка ймовірності банкрутства за моделлю однофакторного дискримінантного аналізу за В.Бівером

Показник	2018	2019	2020
Коефіцієнт Бівера	0,28	1,89	2,10
Рентабельність активів	-	0,34	0,33
Коефіцієнт фінансової залежності	0,77	0,21	0,12
Частка власних оборотних коштів в активах	0,14	0,56	0,65
Коефіцієнт покриття	1,19	3,68	6,63

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Відповідно до розрахунків можемо стверджувати, що за коефіцієнтом Бівера та показником частки власних оборотних коштів в активах у 2018 році даний критерій вказував про можливість банкрутства підприємства через 5 років, проте з 2019 року компанія поліпшила свій фінансовий стан, що за моделлю можна охарактеризувати як стійкий. За рентабельністю активів за весь аналізований період показник вказує на можливість банкрутства через 5 років. За коефіцієнтом фінансової залежності та коефіцієнтом покриття компанія могла б стати банкрутом через 1 рік при сталих умовах діяльності, проте з 2019 року компанію можна було охарактеризувати як стійку.

Таблиця 2.19

Оцінка ймовірності банкрутства за моделлю багатфакторного дискримінантного аналізу за Е.Альтманом

Показник	2018	2019	2020
$X_1 = \frac{\text{Робочий капітал}}{\text{Валюта балансу}}$	0,91	0,77	0,77
$X_2 = \frac{\text{НП (НЗ)+Резервний капітал}}{\text{Валюта балансу}}$	0,23	0,43	0,29

Продовження таблиці 2.19

Показник	2018	2019	2020
$X_3 = \frac{\text{Фінансовий результат до оподаткування} + \text{Відсотки за кредит}}{\text{Валюта балансу}}$	1,91	4,33	2,71
$X_4 = \frac{\text{Ринкова вартість підприємства (корпоративних прав)}}{\text{Позичковий капітал}}$	0,30	3,78	7,65
$X_5 = \frac{\text{Чиста виручка від реалізації продукції}}{\text{Валюта балансу}}$	1,91	4,33	2,71
Значення «Z»	1,98	4,51	2,86

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Відповідно до моделі визначення ймовірності банкрутства за Е.Альтманом за аналізований період ймовірність банкрутства була низька, проте у 2018 році значення показника Z знаходиться у межах від 1,81 до 2,67, тому необхідно залучити додаткові показники для визначення ймовірності банкрутства підприємства.

Таблиця 2.20

Оцінка ймовірності банкрутства за моделлю багатofакторного дискримінантного аналізу О.О.Терещенко

Показник	2018	2019	2020
$X_1 = \frac{\text{Грошові надходження}}{\text{Зобов'язання}}$	1,48	5,75	9,16
$X_2 = \frac{\text{Валюта балансу}}{\text{Зобов'язання}}$	1,30	4,78	8,65
$X_3 = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Валюта балансу}}$	0,23	0,43	0,29
$X_4 = \frac{\text{Прибуток}}{\text{Виручка}}$	0,12	0,10	0,11
$X_5 = \frac{\text{Виробничі запаси}}{\text{Виручка}}$	0,0018	0,0018	0,0027
$X_6 = \frac{\text{Виручка}}{\text{Валюта балансу}}$	1,91	4,33	2,71
Z	5,40	14,25	18,17

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Відповідно до результатів таблиці 2.20 ймовірність банкрутства підприємства за аналізований період є дуже низькою, оскільки значення інтегрального показника Z є більшим за 2.

При використанні методики комплексного порівняльного рейтингового оцінювання за Власюком Н.І. необхідно визначити еталонні значення для використовуваних показників. Для коефіцієнту поточної ліквідності за еталонний показник візьмемо значення 2, для коефіцієнту абсолютної ліквідності – 0,2, а для коефіцієнту швидкої ліквідності – 1.

Таблиця 2.21

Оцінка ймовірності банкрутства за методикою комплексного порівняльного рейтингового оцінювання Власюка Н.І.

Показник	2018	2019	2020
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,11	3,08	5,82
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,29	0,26	1,33
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,19	3,68	6,63
R	0,62	2,26	7,78

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

За методикою використовуваною у таблиці 3.5 найнижчий рівень банкрутства у підприємства був у 2018 році, оскільки в цьому році рейтингова оцінка є найнижчою.

За допомогою основних показників, що представлені у таблиці 2.22 розрахуємо показники дискримінантної моделі, що наводяться в Положенні №351.

Таблиця 2.23

Аналіз фінансового стану підприємства за дискримінантною моделлю Положення НБУ №351

Показник K_i	Алгоритм розрахунку	Показник X_i	Період		
	(рядок, форма звітності)		2018рік	2019рік	2020рік
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-
<i>Похідні дані</i>					
K_7 , MK_7 - показники заборгованості	Короткострокові та довгострокові зобов'язання — Валюта балансу (актив)	X_7	1,61	1,61	1,61

Продовження таблиці 2.23

-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-
К ₈ , МК ₈ - показники оборотності кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги}}{\text{Собівартість реалізованої продукції}}$	X ₈	0,59	0,61	0,24
К ₁₁ , МК ₁₁ - показники покриття боргу чистим доходом	$\frac{\text{Чисті короткострокові та довгострокові зобов'язання}}{\text{Чистий дохід від реалізованої продукції (зароблених страхових премій)}}$	X ₁₁	1,06	1,06	1,06
К ₁₃ , МК ₁₃ - показники частки неопераційних елементів балансу	$\frac{\text{Неопераційні активи}}{\text{Валюта балансу (актив)}}$	X ₁₃	0,11	0,11	0,11
К ₁₄ , МК ₁₄ - показники оборотності поточних активів	$\frac{\text{Поточні активи}}{\text{Чистий дохід від реалізованої продукції (зароблених страхових премій)}}$	X ₁₄	0,10	0,87	0,76
К ₁₇ , МК ₁₇ - показники покриття фінансових витрат валовим прибутком	$\frac{\text{Валовий прибуток (збиток)}}{\text{Чисті фінансові витрати}}$	X ₁₇	0,61	0,61	0,61

Джерело: розроблено автором на основі [30, 1, 39]

Відповідно до Національного класифікатору України класифікації видів економічної діяльності [20] підприємство ТОВ «Інтек» належить до секції «G»: оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів та мотоциклів. Тому згідно з Постановою №351 для даного підприємства формула розрахунку інтегрального показника матиме наступний вигляд:

$$Z = 1,936 + 0,359 \cdot X_7 + 0,299 \cdot X_8 + 0,616 \cdot X_{11} + 1,137 \cdot X_{13} + 0,183 \cdot X_{14} + 0,266 \cdot X_{17} \quad (2.1)$$

Підставивши розраховані показники (табл. 2.23) у формулу (2.1) отримаємо наступні дані: у 2018 році інтегральний показник становив $Z_{2018}=3,65$; у 2019 - $Z_{2019}=3,79$; у 2020 році - $Z_{2020}=3,66$.

За допомогою показника Z_i визначимо клас підприємства, а також ймовірність дефолту відповідно до Постанови №351 (табл. 2.24):

Таблиця 2.24

Показники ймовірності дефолту ТОВ «Інтек» протягом 2018-2020 рр.

Показник	Період		
	2018	2019	2020
Клас	1	1	1
Діапазони значень коефіцієнта ймовірності дефолту	0,005 - 0,018	0,005 - 0,018	0,005 - 0,018

Джерело: розроблено автором на основі [1, 39]

Відповідно до проведеного аналізу дискримінантної моделі рівень банкрутства ТОВ «Інтек» було визначено діапазони ймовірності банкрутства підприємства, що за весь період не перевищувало показник у 5 – 18%. Цей показник складає лише 1/10 частину, що не є критичним значенням, але за умови бездіяльності керівництва з часом рівень банкрутства може прийняти загрозливих темпів аж до дефолту та ліквідації підприємства.

Перевагою аналізу за дискримінантною моделлю є точність інтерпретування отриманих результатів, оскільки коефіцієнти, що використовуються при розрахунку інтегрального показника розроблені на аналізі підприємств тієї ж галузі, що й аналізоване підприємство.

Отже, за проведеним дослідженням ймовірності банкрутства ТОВ «Інтек» усі вищезазначені моделі надали однакову оцінку. За ними ймовірність банкрутства корпоративного підприємства була низькою. Проте слід відмітити, що за моделлю В.Бівера у 2018 році ймовірність банкрутства була високою, а за моделлю Е.Альтмана необхідно було залучити додаткові показники, оскільки інтегральний показник, що був отриманий при розрахунках, впадав у межі, при яких визначення ймовірності банкрутства є неточною, при цьому рейтингова модель за Власюком Н.І. вказувала, що у 2018 році ймовірність банкрутства була найнижчою. Тобто можемо стверджувати, що при оцінці ймовірності банкрутства підприємства необхідно використовувати декілька моделей для уможливлення об'єктивної оцінки.

РОЗДІЛ 3

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОРПОРАЦІЇ ТОВ «ІНТЕК»

3.1. Ризики та проблеми фінансової діяльності компанії

Для зменшення ймовірності виникнення збитків в результаті помилок чи недоліків у внутрішніх процесах компанії, в роботі інформаційних систем, в діяльності співробітників компанії чи інших сторонніх осіб, чи внаслідок будь-якого зовнішнього впливу ТОВ «Інтек» використовує велику кількість підходів до зменшення впливу ризиків на господарську діяльність організації.

Розглянемо основні ризики, їх вплив на діяльність підприємства та інструменти, що використовуються задля усунення їх впливу [4].

Одним із головних ризиків є ризик персоналу. Він характеризується витратами, що можуть бути пов'язані із можливими помилками співробітників компанії, їх недостатньої кваліфікацією чи шахрайством. Щоб мінімізувати вплив даного ризику компанія розробляє внутрішні регламенти та політики з управління бізнес-процесами: кадрова політика, політика здійснення закупівель, політика щодо погодження платежів із контрагентами тощо. Відбувається розмежування функцій персоналу. Проведення операцій з обліку та здійснення розрахунків за такими операціями здійснюється лише працівниками належних підрозділів. Окремий працівник не має права проводити фінансові операції не узгодивши чи не повідомивши про це інші підрозділи. Також наявні спеціально розроблені та впроваджені курси для навчання співробітників відповідно до специфіки бізнесу. В організації присутній корпоративний сайт, на якому у кожного співробітника є персональний акаунт з доступними курсами, відслідковуванням власного прогресу, різноманітна фінансова література, а також іноземні передплачувані видання.

Наступним слід розглянути ризик процесу. Він характеризується витратами, що пов'язані із помилками в процесах проведення операцій і розрахунках із ними, їх обліку, ціноутворення тощо. Насамперед для усунення таких ризиків відбувається перевірка ризику надійності контрагента. Щопівроку складаються звіти про рівень надійності контрагентів, а також перед заключенням договору із новим контрагентом він проходить перевірку внутрішньої служби безпеки компанії. Слід відмітити, що таку перевірку проходить також і кожен новий співробітник: перевіряються зв'язки із працівниками організації, надається інформація про найближчих родичів та місце їх роботи.

Результати діяльності підрозділу чи окремого співробітника оцінюються незалежними і незацікавленими в спотворенні результатів діяльності особами. Перед проведенням операцій або розрахунків відбувається перевірка ціни на предмет її відповідності та адекватності ринковій кон'юктурі з боку незалежного підрозділу, що є незацікавленою стороною. Відбувається здійснення контролю юридичного оформлення операцій. Всі документи та договори, що підтверджують проведення операцій схвалюються юридичною особою Товариства. Щопівроку відбувається розсилка на всіх співробітників із документами про роботу із заключенням договорів чи документів із новими або існуючими контрагентами для унеможливлення помилок.

Ще одним із важливих ризиків є ризик технологій. Він характеризується витратами, що викликані недосконалістю технологій, що використовуються. В організації відбуваються освоєння нових технологій, підвищення інтенсифікації виробництва, пошук матеріальних, інформаційних та фінансових ресурсів. Розроблюються процедури та засоби контролю за функціонуванням інформаційно-облікових систем, а також системи контролю в самих облікових системах, їх оновлення та автоматизація, розробка електронних документів відповідно до специфіки бізнесу. Забезпечується безперервна діяльність, а саме відновлення та дублювання інформації, створення резервних копій систем в разі втрати доступу чи знищення важливої інформації. Також відбувається

корпоративне управління технікою, забезпечується безпека корпоративних даних.

Серед фінансових ризиків слід виділити кредитний, ринковий ризики та ризик ліквідності.

Ринковий ризик характеризується загальним спадом обсягів виробництва, зниженням ринкового попиту, збільшенням пропозиції продукції від конкурентів. Задля зниження цього ризику відбувається стратегічне прогнозування можливого розвитку подій, виявлення джерел та причин виникнення ризику, розробка альтернативних сценаріїв ведення господарської діяльності. Фінансовий відділ складає плановий бюджет на рік, а потім уточнений бюджет з квітня по грудень.

Кредитний ризик характеризується можливістю відмови комерційного банку надати чи продовжити кредит, нездатність компанії виплачувати відсотки за позикою та погашати основну суму заборгованості. Задля зниження даного ризику організація здійснює аналіз доцільності залучення та використання кредитних коштів, терміну надання позики, відсоткової ставки, порядок погашення, умов кредитної угоди, надійності комерційного банку.

Ризик ліквідності полягає у виникненні неплатоспроможності і неможливості виконання зобов'язань. Для його нівелювання відбувається збалансоване керування ліквідністю (активами і пасивами), оцінюється потенційний обсяг попиту (пропозиції) на ринку, підтримується необхідна кількість ліквідних активів, збільшується частка коштів у банку.

В рамках політики раціонального управління ліквідністю та платоспроможністю ТОВ «Інтек» розробляє комплекс заходів, що спрямовані на забезпечення прискорення оборотності окремих видів поточних активів (дебіторської заборгованості, товарно-матеріальних запасів, поточних фінансових інвестицій), що включають:

- слідкування за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості;
- оцінка ділової репутації і платоспроможності дебіторів;

- запровадження обґрунтованих з економічної точки зору норм запасів;
- підвищення питомої ваги продукції, яка має більший попит;
- удосконалення системи мотивуючих заходів за економне використання паливно-енергетичних ресурсів та сировини;
- розширення системи матеріально-технічного забезпечення;
- зниження обсягу постійних витрат підприємства;
- зменшення рівня змінних витрат.

Для більш повного аналізу та оцінки діяльності компанії, необхідно провезти SWOT-аналіз.

Як видно з табл.3.1, компанія «Інтек» має як і слабкі, так і сильні сторони, з точки зору мікропроцесів.

Таблиця 3.1

SWOT-аналіз компанії ТОВ «Інтек»

	Сильні сторони	Слабкі сторони
Внутрішні фактори (компанія)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кваліфікований персонал. 2. Комфортна взаємодія з керівництвом; 3. Постійне оновлення обладнання та його автоматизація; 4. Сформована стала корпоративна культура; 5. Щоденний розвиток та досягнення стратегічних цілей; 6. Налагоджена взаємодія з покупцем; 7. Розвиток власного виробництва; 8. Зниження залежності від постачальників сировини, оскільки наявні пов'язані організації, що займаються її видобутком. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатність знань про конкурентів у зв'язку з їх «закритістю»; 2. Неможливість зниження собівартості без погіршення якості продукції; 3. Недосконала організація системи прогнозування та планування бюджету; 4. Обмежена кількість споживачів на конкретний вид товарів.
Зовнішні фактори (індустрія, ринок)	Можливості	Загрози
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Залучення робочої сили з високою кваліфікацією; 2. Збільшення обсягів виробництва; 3. Залучення та співпраця з новими покупцями; 4. Залучення нових інвестицій та партнерів; 5. Автоматизація процесів виробництва; 6. Зменшення конкурентності на ринку. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Залежність від покупців у зв'язку із специфікою бізнесу; 2. Поява нових конкурентів; 3. Підвищення цін на сировину; 4. Посилення податкового тиску; 5. Залежність від пов'язаних компаній.

Джерело: розроблено автором на основі [33]

Отже, для підвищення ефективності діяльності компанії, її подальшого розвитку ТОВ «Інтек» потрібно поліпшувати внутрішні бізнес-процеси,

приділяти увагу можливим загрозам компанії як з боку конкурентів так і з боку пов'язаних компаній. Потрібно не тільки визначати можливі загрози, а й розробляти комплекс дій для не тільки для їх вирішення, але й упередження.

Компанії необхідно постійно здійснювати аналіз ринку та галузі, де здійснюється діяльність, налагоджувати тісні взаємозв'язки з компаніями, що поставляють сировину, і це в свою чергу, позитивно вплине на розвиток та масштабування бізнесу в майбутньому.

3.2. Рекомендації щодо зміцнення фінансового стану компанії

Аналізуючи дослідження проведені у 2 розділі даної магістерської роботи можна охарактеризувати фінансовий стан компанії як стійкий. Збільшення частки необоротних активів свідчить про підвищення активності діяльності на ринку, а також про економічне зростання компанії, оскільки приріст необоротних активів зумовлений ростом основних засобів, а також довгостроковими фінансовими інвестиціями.

У структурі оборотних коштів значну частку становлять грошові кошти підприємства (в середньому 25%). Їх скорочення у 2019 році було спричинено придбанням 29 піввагонів для здійснення логістичних послуг з перевезення. Хоча у 2020 році темп зростання грошових коштів склав 281%, їх рівень не сягнув значень 2019 року. Така ситуація була спричинена розвитком COVID-19, оскільки значну частку коштів було спрямовано на захист співробітників компанії:

- забезпечення індивідуальними та колективними засобами захисту;
- оплата лікування співробітників;
- оплата послуг таксі для працівників, що не мають змоги працювати віддалено;
- витрати на організацію віддаленої роботи у звичайному режимі.

Також зменшення обсягу грошових коштів було спричинено зниженням поточних зобов'язань: поточна кредиторська заборгованість за товари роботи й послуги знизилась на 40%, а інші поточні зобов'язання на 26%. Загальний показник зниження поточних зобов'язань та забезпечень сягав 26%. За аналізований період ТОВ «Інтек» не отримувало короткострокових кредитів у банках, оскільки була забезпечена достатність власних оборотних коштів.

Слід відмітити, що у 2020 році значно зросла дебіторська заборгованість (розмір зростання іншої поточної дебіторської заборгованості сягнув у 12 разів більше за аналогічний показник минулого року). Такий стан спричинений втратою платоспроможності чи банкрутством частини покупців підприємства. Оскільки покупці товарів, які надає ТОВ «Інтек», є переважно сталі та, з якими підписані угоди на довготермінові періоди, то компанії необхідно переглянути кредитну політику для забезпечення притоку грошових коштів.

За результатами діяльності у 2019 році ТОВ «Інтек» збільшило обсяг реалізованих послуг на ринку залізничної логістики. Була розширена клієнтська база споживачів для отримання максимальної рентабельності використання власних та орендованих вагонів. Також були укладені нові рамкові договори на організацію перевезень. Парк вагонів в експлуатації у 2019 році склав 678 орендованих та 200 власних піввагонів. За даний рік загалом було перевезено 2748 тис. тон вантажу, з яких орендованими вагонами 1533 тис тон, а власними вагонами 189 тис. тон, сторонні перевізники перевезли вантажу на 1026 тис. тон.

В галузі виробництва продуктів для підприємств металургії у 2019 році було досягнуто можливості виробництва порошкового дроту з використанням бухт більшої висоти і маси, що збільшило об'єми виробництва та продажу. Результати проведених випробувань показали велику ефективність дроту в порівнянні з аналогічною продукцією, що представлена конкурентами.

Також з 2019 року розпочались поставки пробних партій ставролітового брикету для промислових підприємств, була реалізована пробна партія порошкового дроту в Германію. Загальна кількість виробленої та реалізованої продукції становить 43,34 тис. тон, що на 18% більше ніж у 2018 році.

У 2020 році ТОВ «Інтек» було збільшено обсяг реалізованих послуг ключовим клієнтам, підвищений показник маржинальності перевезення за рахунок збільшення цін на послуги, а також збільшення обертаємості власних вагонів, що призвело до зниження парку орендованих вагонів та витрат на оренду. Парк вагонів в експлуатації склав 570 орендованих піввагонів та 229 власних піввагонів. В галузі виробництва продуктів для підприємств металургії було значно збільшено об'єми виробництва та продажу. У 2020 році обсяг виготовленої та реалізованої продукції становить 76,34 тис. тон, що в 1,76 разів більше ніж у 2019 році (темп зростання склав 72%).

Проведена оцінка платоспроможності у розділі 2 дозволяє стверджувати, що ТОВ «Інтек» має можливість до погашення своїх довготермінових зобов'язань, оскільки вартість активів організації в середньому перевищує вартість зобов'язань у 2,5 рази. Перевищення норми також спостерігається й за коефіцієнтом швидкої ліквідності, що вказує на можливість швидкого погашення зобов'язань за настання несприятливих умов, проте слід зважати, що в структурі активів значну частку займає дебіторська заборгованість, яку буде достатньо проблематично отримати від контрагентів, якщо зовнішні ризики стосуватимуться й цього контрагента. За коефіцієнтом абсолютної ліквідності грошовими коштами та їх еквівалентами може бути покрито 30% поточних пасивів, що для підприємств України є допустимою нормою.

За оцінкою фінансової стійкості можна зробити висновок, що ТОВ «Інтек» відноситься до фінансово стійкої компанії, оскільки частка власного капіталу компанії наближується до 1, що є показником збільшення незалежності організації від зовнішніх кредиторів. Співвідношення вкладених позикових коштів у активи та власних коштів становить 1:10, що вказує на високий рівень самофінансування діяльності. За коефіцієнтом маневреності більшість частки власного капіталу спрямована на капіталізацію, що є позитивним явищем, оскільки збільшує вартість підприємства, а, отже, й підвищує його значущість для інвесторів. Оптимальним є значення 0,5, але у корпоративного підприємства ТОВ «Інтек» воно становить в середньому 0,8, що свідчить про низьку

маневреність капіталу, а отже підприємство є вразливим при виникненні різких змін у зовнішньому середовищі.

Характеризуючи ділову активність підприємства необхідно звернути увагу на кредиторську та дебіторську заборгованість організації. Строк погашення дебіторської заборгованості в 4 рази коротший за строк погашення кредиторської заборгованості, що є досить сприятливим становищем для компанії, оскільки притік коштів відбувається швидше, ніж їх відтік, тим самим зберігається платоспроможність підприємства. Проте слід відмітити, що у 2020 році коефіцієнти використання активів компанії зменшились, що є негативним явищем, яке було спричинено епідеміологічним впливом. Рентабельність активів хоч і знизилась, проте дане зниження не сягало 1%, тому компанія незважаючи на зовнішні обставини змогла зберегти результативність діяльності.

При розрахунку показників виконання золотого правила фінансування ТОВ «Інтек» мобілізує фінансовий капітал на менший строк, на який цей капітал спрямовується в необоротні та оборотні активи. Також підприємством виконується золоте правило балансу для паралельних строків акумулювання фінансових ресурсів.

Висвітливо основні фінансові показники у стратегічній карті для ТОВ «Інтек» (табл. 3.2).

Стратегічна карта – це інструмент управління, що полегшує реалізацію корпоративної стратегії та досягнення корпоративних цілей.

У стратегічній карті виділяються основні складові у діяльності організації, відповідно до даних складових визначаються цілі, яких хоче досягнути дана організація. Далі відбувається вибір основних показників, на основі яких розраховуються дані по організації, визначаються критичні межі допустимих значень таких показників.

Наступним етапом є формування звітів та по отриманим результатам, складання плану дій для усунення небажаних результатів або пошук можливих поліпшень. Відповідно до отриманих результатів та рекомендацій приймаються управлінські рішення.

Таблиця 3.2

Стратегічна карта ТОВ «Інтек»

Складова	Ціль	Показник	Цільове значення	План дій
Внутрішні бізнес- процеси	Забезпечення стабільної і низькозатратної залізничної логістики	Коефіцієнт обертання власних та орендованих вагонів	Збільшення на 12%	- Збільшення кількості власних вагонів; - Удосконалення логістичних перевезень.
	Підвищення якості продукції	Коефіцієнт придатності основних засобів	Зменшення на 3,33%	- Впровадження інновацій; - Збільшення терміну експлуатації обладнання.
	Зниження собівартості продукції	Коефіцієнт рентабельності продажів (виробництва)	Зменшення на 8%	- Збільшення обсягів продажу; - Зменшення собівартості послуг/товарів
		Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Збільшення на 95%	- Перегляд строків та умов оплат; - Внутрішній контроль договорів з контрагентами;
		Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Збільшення на 2,18%	- Відстеження рівня коливань кредиторської та дебіторської заборгованості
	Навчання та розвиток	Підвищення продуктивності та якості роботи персоналу	Чистий дохід на одного працівника	Зменшення на 16%
Підвищення рівня професійної кваліфікації працівників		Коефіцієнт інтелектуального потенціалу	Без змін	- Проведення тренінгів, курсів

Продовження таблиці 3.2

Клієнт	Підвищення конкурентоспроможності та збільшення частки ринку	Кількість конкурентів	Один із лідерів ринку порошкового дроту в Україні (входить у топ – 5)	<ul style="list-style-type: none"> - Пошук нових контрагентів; - Збільшення обсягів виробництва; - Удосконалення товару
	Покращення іміджу, репутації фірми	Коефіцієнт привабливості товару	Зменшення на 4%	
	Масштабування бізнесу	Частка ринку	Відсутнє	
Фінанси	Досягнення цільових показників та збільшення прибутковості	Коефіцієнт автономії	Збільшення на 11%	<ul style="list-style-type: none"> - Збільшення обсягів продажу; - Модернізація обладнання; - Залучення інвестицій; - Контроль дебіторської та кредиторської заборгованості; - Підвищення цін на продукцію; - Проведення внутрішнього аудиту
		Коефіцієнт покриття	Збільшення на 80%	
		Рентабельність продукції	Збільшення на 8%	
		Коефіцієнт рентабельності активів	Зменшення на 0,85%	
		Коефіцієнт фондівдачі	Зменшення на 4,35%	

Джерело: розроблено автором

За проведеними розрахунками у розділі 2 можемо стверджувати, що діяльність компанії є фінансово стабільною. Присутні зниження показників фінансової стійкості, проте їх зміна є незначною і не призводить до банкрутства компанії.

Аналізуючи ймовірність банкрутства було використано п'ять моделей дві з яких розроблені для підприємств, що провадять свою діяльність на вітчизняному (українському) ринку. Усі моделі показали низький рівень ймовірності банкрутства корпоративного підприємства ТОВ «Інтек», проте аналіз даних 2018 року у моделі однофакторного дискримінантного аналізу В.Бівера та модель багатфакторного дискримінантного аналізу Е.Альтмана показав результати за якими була присутня ймовірність банкрутства організації.

Тому важливим є висвітлення рекомендацій для поліпшення фінансового стану ТОВ «Інтек»:

- Забезпечення низькозатратної та стабільної залізничної логістики;
- Придбання власних піввагонів;
- Здійснення додаткових можливостей експорту продукції для промислових підприємств;
- Налагодження взаємозв'язків із залізничною мережею Польщі;
- Збільшення кількості контрагентів на заході України;
- Налагодження стабільних поставок порошкової проволочки до Німеччини;
- Зниження собівартості продукції шляхом автоматизації ліній виробництва;
- Збільшення коефіцієнту обертання власних піввагонів;
- Перегляд строків оплат із контрагентами на випадок форс-мажорних обставин;
- Розвиток маркетингу компанії.

У зв'язку із зовнішньоекономічними та зовнішньополітичними ризиками в Україні, а саме проведення військових дій на її території, для ТОВ «Інтек» першочерговим є завдання для налагодження партнерських відносин із західними контрагентами та часткове переміщення виробничих потужностей у центральну чи західну Україну, оскільки більшість контрагентів, що надають сировинний матеріал для виготовлення продукції ТОВ «Інтек» зосереджені на сході країни. Така залежність від територій спричиняє неможливість діяльності корпоративного підприємства у разі ескалації конфлікту, оскільки можуть бути заблоковані як виробничі потужності, так і шляхи для вивезення основних засобів на підконтрольні території України.

Також одним із головних напрямків є налагодження роботи із іноземними покупцями та залізничними мережами Польщі. Діяльність ТОВ «Інтек» в основному зосереджена на забезпечення товарами та послугами вітчизняних виробників, та при концентрації збуту лише на відчизняний ринок Товариство стає залежним від платоспроможності українського бізнесу, який в свою чергу є також залежним від зовнішньополітичного ризику військової ескалації з боку

Росії. Тому пошук каналів збуту своєї продукції за межі України дозволить зменшити даний ризик.

Заклучення партнерства із залізничною мережею Польщі надасть можливість збільшення обсягів експорту, оскільки при заключенні договорів із іноземними покупцями залізнична мережа може бути не розрахована на різке збільшення навантаження логістичних перевезень.

Отже, станом на 2020 рік діяльність організації є фінансово стабільною. Проте наявні зовнішньоекономічні та зовнішньополітичні ризики, що можуть суттєво погіршити стан корпоративного підприємства ТОВ «Інтек». Тому необхідно здійснювати кроки задля диверсифікації географічного розташування виробничих потужностей підприємства та каналів збуту.

ВИСНОВКИ

Аналіз фінансової діяльності підприємства є необхідною складовою у забезпеченні його сталого функціонування. Визначення ймовірності банкрутства покликане забезпечити керівництво компанії інформацією про поточний стан діяльності організації. Усі суб'єкти господарювання прагнуть покращити свій економічний стан шляхом підвищення своїх фінансових результатів. Плани компаній містять конкретний цільовий характер і розробляються на коротко-, середньо- та довгострокову перспективу. За допомогою контролю динаміки фінансово-економічних показників можна визначити напрямок розвитку підприємства та керувати цим розвитком відповідно до його цільових планів. Підвищення необхідності проведення такого аналізу для вітчизняних підприємств зумовлено зовнішньоекономічними та зовнішньополітичними ризиками, що виникли внаслідок порушення Росією державних кордонів України та частковою окупацією її територій.

За дослідженням фінансового стану корпоративного підприємства ТОВ «Інтек» проведеним у 2 розділі можна стверджувати, що діяльність організації є стабільною. За 2020 рік спостерігається придбання основних засобів, що свідчить про підвищення активності діяльності на ринку. Було придбано 29 піввагонів для здійснення логістичних послуг з перевезення.

Грошові кошти становлять чверть оборотних активів підприємства. Проте слід відмітити, що після падіння їх рівня у 2019 році, у 2020 році їх рівень не сягнув 2018 року, що було викликано епідеміологічною ситуацією в країні, а саме COVID-19 та зменшенням кредиторської заборгованості. Загальний показник зниження поточних зобов'язань та забезпечень сягав 26%. Стрімкий зріст дебіторської заборгованості у 2020 році був спричинений втратою платоспроможності чи банкрутством частини покупців підприємства.

У 2020 році ТОВ «Інтек» було збільшено обсяг реалізованих послуг ключовим клієнтам, підвищений показник маржинальності перевезення за

рахунок збільшення цін на послуги, а також відбулось зниження парку орендованих піввагонів внаслідок придбання власних.

Підприємство здатне погашати свої довготермінові зобов'язання, оскільки вартість активів в середньому перевищує вартість зобов'язань у 2,5 рази. Частка власного капіталу складає 80%, тобто Товариство є малозалежним від кредиторів. Повернення коштів від покупців відбувається швидше, ніж сплата послуг Товариством, що є позитивним для підприємства.

Під час дослідження ймовірності банкрутства ТОВ «Інтек» було використано однофакторні та багатофакторні моделі. Серед моделей, що були розроблені для вітчизняних підприємств було використано модель О.О.Терещенка, а також дисперсійний аналіз, що регламентується Постановою Національного банку України №351.

. Відповідно до проведеного аналізу дискримінантної моделі Національного банку України рівня банкрутства ТОВ «Інтек» було визначено діапазони ймовірності банкрутства підприємства, що за аналізований період склали 5-18%.

Загалом використані моделі вказували на низький рівень ймовірності банкрутства корпоративного підприємства. Проте багатофакторна модель Е.Альтмана не надала однозначних результатів щодо ймовірності банкрутства. Задля уточнення необхідно провести додатковий аналіз. Тому при визначенні ймовірності банкрутства слід використовувати декілька моделей для більш об'єктивної оцінки.

За проведеним SWOT-аналізом компанії ТОВ «Інтек» слід проводити дослідження діяльності конкурентів, оскільки переважна їх більшість провадить політику закритості, зменшувати собівартість продукції шляхом модернізації обладнання чи пошуку нових постачальників сировини, розширювати збутову діяльність не тільки на території України, а й за її межами, налагоджувати мережу логістики, насамперед із мережею залізничних перевезень Польщі.

Побудована стратегічна карта, що окреслює основні напрямки діяльності для досягнення цілей підприємства.

Основними шляхами підвищення показників підприємства є дотримання рекомендацій щодо підтримки належного рівня ліквідності, рентабельності, фінансової стійкості та ділової активності підприємства. Серед першочергових змін необхідно: закріпити та значно розширити існуючі позиції на внутрішньому та зовнішньому ринках, знизити собівартість виробів за рахунок скорочення операційних змінних та постійних витрат та налагодити мережу логістичних перевезень як на території України, так і за її межами.

Отже, з метою уникнення ризику банкрутства і досягнення цільових показників розвитку, суб'єкту господарювання необхідно забезпечити комплексну й ефективну оцінку фінансового стану підприємства на предмет ймовірності його банкрутства. З точки зору вибору найбільш оптимальної методики в таких цілях варто брати до уваги її спроможність враховувати особливості вітчизняних ринкових відносин, масштаб охоплення її показниками різних аспектів фінансового стану підприємства, а також його приналежність до певного виду економічної діяльності. З огляду на зазначене, найбільш ефективними у вказаному контексті можна вважати моделі, запропоновані О. Терещенком та у Постанові НБУ № 351, оскільки вони максимально враховують зазначені вище аспекти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: <https://smida.gov.ua/>
2. Безбородова Т. В. Сутність та необхідність аналізу фінансового стану / Безбородова Т. В. // Економіка.Управління.Інновації.. – 2014.
3. Бланк І. О. Основи фінансового менеджменту. Київ: Ніка-Центр, 1999 р., 512 стр.
4. Варналій З. С., Андрєєв О. О. Фінансова безпека підприємства: сутність та формування системи забезпечення // Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”. Серія: “Економічні науки”. – 2021. – №6.(0,6 д.а.) Ат. мат. (0,4 д.а.). <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-6-7361>
5. Власюк В.Є. Оцінка ймовірності банкрутства вітчизняних підприємств (на прикладі ПАТ "Комбінат "Тепличний" / Власюк В.Є., Гордієнко К.О., Пшенична А.О.. // Економіка і суспільство. – 2017. – №12. – С. 68–72.
6. Власюк Н. І. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства на основі показників ліквідності / Власюк Н. І. // Економіка і суспільство. Випуск 9 – 2017. – С. 357 – 362.
7. Господарський Кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
8. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз: Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 256 с.
9. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. Діагностика банкрутства підприємств на основі однофакторного дискримінантного аналізу / І. А. Чорновіл // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2012. - Вип. 1. - С. 188-192. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2012_1_31
11. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992 № 2343-ХІІ, зі змінами та доповненнями.

12. Закон України «Порядок проведення оцінки фінансового стану бенефіціара та визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0315-03#Text>
13. Кобилецький В. Р., Фінансовий аналіз та висновки / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» URL: <https://www.finalon.com/>.
14. Коломієць Н.О. Методологічні аспекти оцінки фінансового стану як основи ефективного управління підприємством / Коломієць Н.О., Павліченко В.М., Коломієць О.П. // Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – 2017. – №185. – С. 223–228.
15. Кругляно А.В. Поняття банкрутства в аспекті сучасного розвитку підприємств. / Кругляно А.В., Маник І.В. // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2012. – №. 2. – С. 153–158.
16. Кучмей О.В. Моделювання ймовірності банкрутства підприємства (на прикладі ПАТ «Будівельна корпорація «УКРБУД») [Електронний ресурс] / Кучмей О.В. // Ефективна економіка. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6037>.
17. Матвійчук А.В. Моделювання фінансової стійкості підприємств із застосуванням теорій нечіткої логіки, нейронних мереж і дискримінантного аналізу / А.В. Матвійчук // Вісник НАН України. – 2010. – №9. – С. 24-46.
18. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства (затверджено Наказом Міністерства економіки України 9.01.2006 № 14 (у редакції наказу Міністерства економіки України від 26.10.2010 № 1361)) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06#Text>

19. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник / Є. В. Мних. – К. : Знання, 2011. – 630 с.
20. Національний класифікатор України/ Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>.
21. Носова Є.А. Визначення сутності ліквідності та платоспроможності підприємства // Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України: зб. матер. ІХ Міжнар. наук.-практ. конференції, 25–26 жовтня 2012 р./ Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – С. 140-143. – Режим доступу: http://eonom.univ.kiev.ua/wtpdfs_u_2012
22. Носова Є.А. Використання інтегрального показника для оцінки фінансового стану підприємств / Є.А. Носова // Статистика ХХІ століття: нові виклики, нові можливості: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. – С. 61-63.
23. Носова Є.А. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства / Є.А. Носова // Вісник Академії праці та соціальних відносин. – №2. – 2012. – С. 57-64.
24. Носова Є.А. Система показників оцінки фінансового стану підприємств / Є.А. Носова // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – №138. – 2012. – С. 53-56. URL: <http://bulletin-eonom.univ.kiev.ua/archives/3460>
25. О.О.Терещенко. Діагностика неплатоспроможних підприємств як технологія підтримки прийняття фінансових рішень / О.О.Терещенко. // Ефективна економіка. – 2017.
26. О.О.Терещенко. Фінансовий контролінг / О.О.Терещенко, Н.Д.Бабяк. – Київ: КНЕУ, 2013. – 407 с.
27. Петрович Й.М., Прокопишин-Рашкевич Л.М./ Економіка та фінанси підприємства: підручник / Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів : Магнолія, 2006. – 408 с.

28. Пластун О.Л. Визначення сутності поняття «банкрутство» в сучасній науковій літературі. / О.Л. Пластун // Вісник Житомирського державного технологічного університету – 2005. – № 2. – С. 256–261.
29. Погребняк А.Ю. Порівняльний аналіз методик оцінки ймовірності банкрутства в системі антикризового управління на підприємстві / А.Ю. Погребняк // Бізнес Інформ. – 2014. – №7. – С. 344–352.
30. Постанова Національного банку України «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» [Електронний ресурс]. – 2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>.
31. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>.
32. Рудик В.І. Економічна сутність поняття «банкрутство»: причини виникнення та наслідки на підприємстві / В.І. Рудик, Ю.М. Великий, О.Д. Зьома // Економіка та управління підприємствами – 2018. – №18. – С. 127–133.
33. Синчук І.В. Вплив SWOT-аналізу на прийняття управлінських рішень в умовах фінансової кризи / І.В. Синчук // Молодий вчений. – №3 (30). – 2016. – С. 174-178.
34. Сич О.А. Дискримінантний аналіз і його застосування в прогнозуванні банкрутства підприємства / Сич О.А., Калічак І.І. // Молодий вчений. – 2017. – №2. – С. 333–339.
35. Слободян Н.Г. Оцінка ймовірності банкрутства як метод прогнозування фінансового стану підприємства / Слободян Н.Г., Колошко Н.В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 33 – 2019. – С. 231 – 236.
36. Т. М. Янковець. Порівняння сучасних моделей діагностики ймовірності банкрутства підприємства: закордонний та вітчизняний досвід / Т. М. Янковець, Ю. В. Чернюк. // Економічна наука. – 2016. – №20. – С. 58–62.

- 37.Терещенко О.О./ Фінансова діяльність суб'єктів господарювання/ Навч. посіб-ник. — К.: КНЕУ, 2003. — 554 с.
- 38.ТОВ «Інтек». URL: <https://www.intech-ukraine.com/ua/>.
- 39.Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Т98 Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. – Полтава : ПДАА, 2016. – 430 с.
- 40.Фурса С. Я. Спадкове право: Нотаріат. Адвокатура. Суд : наук.-практ. посіб. / С. Я. Фурса, Є. І. Фурса, О. М. Клименко [та ін.]. – К. : Вид. Фурса С. Я. : КНТ, 2007. – 1216 с.
- 41.Хринюк О.С. Моделі розрахунку ймовірності банкрутства як метод оцінки фінансового потенціалу підприємства / Хринюк О.С., Бова В.А.. // Ефективна економіка. – 2018. – №2.
- 42.Цивільний Кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
- 43.Чеберяко О.В. Фінансові передумови та особливості російсько-української гібридної війни // Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України: зб. матер. наук.-практ. конференції, 28-29 вересня 2017 р./ Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2017. –С. 181-187.
- 44.Чібісова В.І. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. Вип. 22 (2). С. 389–394.
- 45.Шевчук О. Корпоративні права учасника господарського товариства: проблеми правової регламентації / О. Шевчук, С. Бобер. // Трибуна молодого вченого. Випуск 4 (16) – 2018. – С. 186 – 190.
- 46.Шеремет О. О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / О. О. Шеремет. – К.: Кондор, 2005. – 612 с.
- 47.Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки. Гроші, фінанси і кредит. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. С. 173-180.

48. Nak-kyo Oh Financial Distress Prediction Models for Wind Energy SMEs / Nak-kyo Oh // International Journal of Contents. – 2014. – №4. – C.75-82.
49. Patrycja Melon Predykcja upadłości przedsiębiorstw – przykład Monnari Trade S.A. / Patrycja Melon // Ekonomia Międzynarodowa. – 2021. – №33. – C.45-64.
50. S. A. Siddiqui Business Bankruptcy Prediction Models: A Significant Study of the Altman's Z-Score Model/ S. A. Siddiqui // ASIAN JOURNAL OF MANAGEMENT RESEARCH. – 2012. – №1. – C.212-219.
51. YouControl. URL: <https://youcontrol.com.ua/>.

ДОДАТКИ

Додатки до розділу 1

Таблиця 1.6

Система показників діагностики банкрутства підприємств за У.Бівером

Показник	Розрахунок показника	Значення показників		
		Стійка компанія	За 5р. до банкрутства	За 1р. до банкрутства
Коефіцієнт Бівера	(Чистий прибуток – Амортизація) / Зобов'язання	0,4 - 0,45	0,17	- 0,15
Рентабельність активів	(Чистий прибуток / Активи)100	$\geq 0,7$	$\geq 0,4$	$\leq -0,1$
Коефіцієнт фінансової залежності	Зобов'язання / Активи	$\geq 0,37$	$\geq 0,50$	$\geq 0,80$
Частка власних оборотних коштів в активах	Власний оборотний капітал / Активи	0,4	$\geq 0,3$	0,06
Коефіцієнт покриття	Оборотні активи / Короткострокові зобов'язання	$\geq 3,2$	≥ 2	≥ 1

Джерело: розроблене автором на основі [22, 46].

Таблиця 1.7

Розрахунок фінансових показників, що використовуються для розрахунку інтегрального показника фінансового стану боржника - юридичної особи

№ з/п	Фінансовий показник	Характеристика	Формула розрахунку	Алгоритм розрахунку	
				Великі та середні	Малі
1	2	3	4	5	6
1	K_1, MK_1 - показники капіталу	Частка капіталу в балансі підприємства	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Валюта балансу (актив)}}$	$\frac{\text{ф. 1 р. 1495 гр. 4}}{\text{ф. 1 р. 1300 гр. 4}}$	$\frac{\text{ф. 1-м р. 1495 гр. 4}}{\text{ф. 1-м р. 1300 гр. 4}}$

Продовження таблиці 1.7

2	К ₂ , МК ₂ - показники загальної ліквідності	Спроможність підприємства покривати короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів	Оборотні активи <hr/> Поточні зобов'язання і забезпечення	ф. 1 р. 1125 + р. 1100 + р. 1110 + р. 1165 гр. 4 <hr/> ф. 1 р. 1695 гр. 4	ф. 1-м р. 1125 + р. 1155 + р. 1100 + р. 1110 + р. 1165 гр. 4 <hr/> ф. 1-м р. 1695 гр. 4
3	МК ₃ - показники покриття боргу прибутком до оподаткування	Спроможність обслуговування боргу прибутком до оподаткування	Фінансовий результат до оподаткування <hr/> Чисті короткострокові та довгострокові зобов'язання	-	ф. 2-м р. 2290 гр. 3 <hr/> ф. 1-м р. 1595 + р. 1600 + р. 1610 - р. 1165 гр. 4
4	К4, МК4 - показники швидкої ліквідності	Спроможність підприємства покривати короткострокові зобов'язання за рахунок високоліквідних активів	Високоліквідні активи <hr/> Поточні зобов'язання і забезпечення	ф. 1 р. 1125 + р. 1165 гр. 4 <hr/> ф. 1 р. 1695 гр. 4	ф. 1-м р. 1125 + р. 1155 + р. 1165 гр. 4 <hr/> ф. 1-м р. 1695 гр. 4
5	К5, МК5 - показники оборотності запасів	Період повного обороту запасів	Запаси <hr/> Собівартість реалізованої продукції	(ф. 1 р. 1100 + р. 1110 гр. 4) · 365 <hr/> ф. 2 р. 2050 гр. 3	(ф. 1-м р. 1100 + р. 1110 гр. 4) · 365 <hr/> ф. 2-м р. 2050 гр. 3
6	К6, МК6 - показники покриття боргу валовим прибутком	Спроможність обслуговування боргу валовим прибутком	Валовий прибуток <hr/> Чисті короткострокові та довгострокові зобов'язання	ф. 2 р. 2090 - р. 2095 гр. 3 <hr/> ф. 1 р. 1510 + р. 1515 + р. 1600 + р. 1610 - р. 1165 гр. 4	ф. 2-м р. 2000 - р. 2050 гр. 3 <hr/> ф. 1-м р. 1595 + р. 1600 + р. 1610 - р. 1165 гр. 4

Продовження таблиці 1.7

7	К7, МК7 - показники заборгованості	Частка боргу підприємства до активів	Короткострокові та довгострокові зобов'язання <hr/> Валюта балансу (актив)	ф. 1 р. 1510 + р. 1515 + р. 1600 + р. 1610 гр. 4 <hr/> ф. 1 р. 1300 гр. 4	ф. 1-м р. 1595 + р. 1600 + р. 1610 гр. 4 <hr/> ф. 1-м р. 1300 гр. 4
8	К8, МК8 - показники оборотності кредиторської заборгованості	Період повного обороту кредиторської заборгованості	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги <hr/> Собівартість реалізованої продукції	ф. 1 р. 1615 гр. 4 x 365 <hr/> ф. 2 р. 2050 гр. 3	ф. 1-м р. 1615 гр. 4 x 365 <hr/> ф. 2-м р. 2050 гр. 3
9	К9 - показник рентабельності операційної діяльності	Ефективність операційної діяльності підприємства	Фінансовий результат від операційної діяльності <hr/> Чистий дохід від реалізованої продукції (зароблених страхових премій)	ф. 2 р. 2190 - р. 2195 гр. 3 <hr/> ф. 2 р. 2000 + р. 2010 гр. 3	-
10	К10 - показник поточної ліквідності	Спроможність підприємства покривати короткострокові зобов'язання за рахунок поточних активів	Поточні активи <hr/> Поточні зобов'язання і забезпечення	ф. 1 р. 1195 гр. 4 <hr/> ф. 1 р. 1695 гр. 4	-

Джерело: розроблене автором на основі [30].

Таблиця 1.8

**Моделі розрахунку інтегрального показника боржника - юридичної особи
для малого підприємства**

№ з/п	Групи видів економічної діяльності	Моделі	Фінансові показники (MK _i)	Діапазони фінансових показників	Мінімальне значення діапазону (K _i min ≥)	Максимальне значення діапазону (K _i max <)	Показники (X _i)	
3	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів - секція G	$Z = 1,936 + 0,359 \cdot X_7 + 0,299 \cdot X_8 + 0,616 \cdot X_{11} + 1,137 \cdot X_{13} + 0,183 \cdot X_{14} + 0,266 \cdot X_{17}$	MK ₇	1	Менше ніж 0,01 %		X ₇	1,611
				2	0,01 %	20,1 %		0,721
				3	20,1 %	35,0 %		0,300
				4	35,0 %	47,3 %		0,120
				5	47,3 %	74,0 %		- 0,485
				6	Дорівнює або більше ніж 74,0 %			- 1,789
			MK ₈	1	Менше ніж 1084,81 %		X ₈	0,240
				2	1084,81 %	3307,31 %		0,605
				3	3307,31 %	7071,95 %		0,588
				4	7071,95 %	15955,68 %		0,058
				5	Дорівнює або більше ніж 15955,68 %			- 0,889

Продовження таблиці 1.8

			МК ₁₁	1	Менше ніж 3,41 %		Х ₁₁	1,0628
				2	3,41 %	6,23 %		1,0322
				3	6,23 %	10,05 %		0,8455
				4	10,05 %	15,59 %		0,6524
				5	15,59 %	23,72 %		0,6217
				6	23,72 %	39,42 %		0,2177
				7	39,42 %	108,21 %		- 0,5035
				8	Дорівнює або більше ніж 108,21 %			- 2,0424
			МК ₁₃	1	Менше ніж 0,001 %		Х ₁₃	-0,237
				2	0,001 %	0,1 %		0,061
				3	Дорівнює або більше ніж 0,1 %			0,105
			МК ₁₄	1	Менше ніж 6659,85 %		Х ₁₄	0,869
				2	6659,85 %	11153,31 %		0,757
				3	11153,31 %	17423,55 %		0,703
				4	17423,55 %	31566,09 %		0,099
				5	Дорівнює або більше ніж 31566,09 %			-1,201

Продовження таблиці 1.8

			МК ₁₇	1	Менше ніж 122,3 %		Х ₁₇	-1,748
				2	122,3 %	341,78 %		-0,312
				3	341,78 %	611,73 %		0,351
				4	611,73 %	1725,96 %		0,456
				5	Дорівнює або більше ніж 1725,96 %			0,613

Джерело: розроблене автором на основі [30].

Таблиця 2.1

Звіт про фінансовий стан ТОВ «Інтек» за період з 2018 року по 2020 рік

Форма 1 ТОВ «Інтек» за 2018-2020 рр.				
Актив	Код рядка	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	1171	1015	476
первісна вартість	1001	1818	2271	2484
накопичена амортизація	1002	647	1256	2008
Незавершені капітальні інвестиції	1005	675	7790	181
Основні засоби:	1010	59449	95704	140697
первісна вартість	1011	69085	112240	170688
знос	1012	9636	16536	29991
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4	5
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	36	100	100
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	10	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	61341	104609	141454
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	44364	56867	57236
Виробничі запаси	1101	46573	55898	57236
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	622	953	0
Товари	1104	169	16	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрашування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	207797	214672	101416

Продовження таблиці 2.1

Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	62015	36424	46241
з бюджетом	1135	0	672	221
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	91	257
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	166961	12426	161928
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	160443	24479	93352
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	160443	24479	93352
Витрати майбутніх періодів	1170	91	433	638
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	4898	3553	4195
Усього за розділом II	1195	646569	349617	465484

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	707910	454226	606938

Продовження таблиці 2.1

Форма 1 ТОВ «Інтекс» за 2018-2020 рр.				
Пасив	Код рядка	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10	10	10
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	163225	359257	536733
Неоплачений капітал	1425	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	163235	359257	536743
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0

Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	20	0	0

Продовження таблиці 2.1

Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітної періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	20	0	0

III. Поточні зобов'язання і забезпечення

Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:	1610	0	0	0
за довгостроковими зобов'язаннями				
за товари, роботи, послуги	1615	88070	51564	28256
за розрахунками з бюджетом	1620	31489	9372	17433

за у тому числі з податку на прибуток	1621	8431	9372	10169
за розрахунками зі страхування	1625	24	0	0
за розрахунками з оплати праці	1630	6578	39	8
за одержаними авансами	1635	29231	12173	2234

Продовження таблиці 2.1

за розрахунками з учасниками	1640	48216	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	13199	14405	16783
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	327848	7406	5481
Усього за розділом III	1695	544655	94959	70195
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	707910	454226	606938

Джерело: розроблене автором на основі [38].

Таблиця 2.6

Звіт про фінансові результати ТОВ «Інтек» за період з 2018 року по 2020 рік

Стаття	Код рядка	2018	2019	2020
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 349 353	1 966 551	1 645 480

Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0	0

Продовження таблиці 2.6

1	2	3	4	5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-948 265	-1 463 583	-1 250 985
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0	0
Валовий: прибуток	2090	401 088	502 968	394 495
Валовий: збиток	2095	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0	0
Інші операційні доходи	2120	80 872	12 020	118 540
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0	0
Адміністративні витрати	2130	-57 239	-60 538	-73 481
Витрати на збут	2150	-161 791	-200 835	-106 293
Інші операційні витрати	2180	-67 849	-22 170	-120 714
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0	0

Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	195 081	231 445	212 547
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	0	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1 688	6 801	4 009
Інші доходи	2240	9	2 510	6 419
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0	0

Продовження таблиці 2.6

1	2	3	4	5
Фінансові витрати	2250	0	0	0
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0	0
Інші витрати	2270	-60	-1 706	-6 541
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	196 714	239 050	216 434
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-35 351	-43 018	-38 958
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	161 363	196 032	177 476
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0	0

Джерело: розроблене автором на основі [38].

Таблиця 2.15

Звіт про рух грошових коштів ТОВ «Інтек» за період з 208 року по 2020 рік

Стаття	Код	2020	2019	2018
1	2	3	4	5
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 695 274	1 845 408	1 318 535

Повернення податків і зборів	3005	-	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-	-
Цільового фінансування	3010	34	970	3
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	519 813	485 733	283 756
Надходження від повернення авансів	3020	5 160	9 515	40 330

Продовження таблиці 2.15

Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	2 320	5 056	1 719
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	691	94	-
Надходження від операційної оренди	3040	1 056	7 746	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-	-
Інші надходження	3095	6 053	13 873	2 331 399
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(546 511)	(556 298)	(307 696)
Праці	3105	(45 533)	(47 205)	(32 759)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(7 567)	(6 607)	(4 487)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(88 310)	(127 469)	(60 029)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(38 161)	(42 077)	(30 611)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(38 239)	(70 793)	(20 918)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(11 910)	(14 599)	(8 500)
Витрачання на оплату авансів	3135	(1 198 197)	(1 491 623)	(1 133 030)

Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(2 232)	(5 500)	(962)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(516)	(337)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(51 799)	(44 063)	(2 248 729)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	289 736	89 293	188 050

Продовження таблиці 2.15

II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	-	37	-
необоротних активів	3205	12	46 456	-
Надходження від отриманих: відсотків	3215	1 524	1 559	-
дивідендів	3220	-	95	-
Надходження від деривативів	3225	-	-	-
Надходження від погашення позик	3230	504 100	956 260	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-	-
Інші надходження	3250	-	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(100)	(-)
необоротних активів	3260	(62 740)	(57 414)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(663 800)	(805 455)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)	(-)

Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-220 904	141 438	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності	3300	-	-	-
Надходження від: Власного капіталу				
Отримання позик	3305	21 000	1 156 920	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-	-
Інші надходження	3340	-	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)	(-)

Продовження таблиці 2.15

Погашення позик	3350	21 000	1 476 388	40 407
Сплату дивідендів	3355	(-)	(47 396)	
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(17)	
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)	
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)	
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-366 881	-40 461
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	68 832	-136 150	147 589
Залишок коштів на початок року	3405	24 479	160 443	13 085
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	41	186	(231)
Залишок коштів на кінець року	3415	93 352	24 479	160 443

Джерело: розроблене автором на основі [38].

